

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I. Fiume u. 6-7. Telefon: 100-400, 360-100

A szerkesztését és kiadását a vezérigazgató felel.

mti b o l f ö l d i k i a d á s

1962. szeptember 18.

bb 1. budapest, zagyvapálfalva, csillaghegy - külső felvételeken dolgoznak a forgatócsoportok

i di/tm-lm sr

1962. szeptember 18.

ezekben a napokban a főváros és az ország legkülönbözőbb részein állítanak fel reflektorokat, hevenyészett díszleteket; az új magyar filmek alkotói külső felvételeket készítenek. az egyiptomi történet című egyiptomi-magyar koprodukciós film stábjá jelenleg budapesten „vándorol„ a tudományos akadémia, az eak nagykövetség előtt és a duna-part különböző pontjain örökítik meg a celluloid-szalagon a soronkövetkező jeleneteket. herskó jános és munkatársai kassán tartózkodnak, ahol a párbeszéd című új magyar filmet forgatják. az asszony a telepen című produkció zagyvapálfalvára „költözött„ itt és az esztergomba vezető út környékén készítenek külső felvételeket. az asszony a telepen-t fehér imre rendezi. a kertés házak utcája című új magyar film csoportja legutóbb csillaghegyen dolgozott, a következő napokban pedig a főváros belső kerületeiben forgat./mti/

--

bb 2. magyar siker a brnoi nemzetközi gépiróversenyen

k fm-lm fm

1962. szeptember 18.

a 4. brnoi nemzetközi vásár keretében szeptember 12-én nemzetközi gépiróversenyt rendeztek, amelyen háromtagú magyar csapat is résztvett. a verseny két részből állt: 10 perces hibátlanági és 30 perces sebességi másolásból. a hibátlanági versenyt tóth györgyné /magyar külkereskedelmi bank/ nyerte meg 4.297 hibátlan leütéssel. második helyezett harangozó ferencné /kpm 1. vasuti főosztály/. a sebességi versenyben a csehszlovák bozena vokurkova győzött 15.140 tiszta leütéssel. ebben a versenyszámban a legjobb magyar résztvevő, boromissza ivánné /külkereskedelmi minisztérium / 14.356 tiszta leütéssel negyedik helyezést ért el. a sebességi csapatversenyben a magyar csapat a csehszlovák versenyzők mögött a második helyen végzett./mti/

--

- 1 -

Plta

bb 3. faragott borospincék a délborsodi községekben - még ma is él a szépművészetnek ez a sajátossága

vid j-lm ká

1962. szeptember 18.

borsod megyében, a bükk déli lábánál elterülő községek - tibolddaróc, szomolya, cserépfalu - faragott borospincéikről is nevezetesek. a szőlővel rendelkező termelők rendszerint maguk vájták ki pincéjüket a riolit-tufából, s a művész hajlandósága pincegazdák faragással is díszítették azokat.

a népművészeti értékű pincék között egyik legjelentősebb a szomolyai szalóki márton kőfaragó által az 1920-as években vájt és faragott pince. a telek hátsó részében elhelyezkedő pince külső falait vallásos és történelmi tárgyú faragványokkal ékesítette. a faragásokon több mint öt évig dolgozott, s erre az időre ki is költözött a borospince mellett vágott „oduba”, bár az elmúlt három évtized időjárása a könnyen málló kőbe vésett faragványokat erősen megkoptatta, még ma is jól kivehetők a figurák, a bort és az életet dicséző szövegek.

két faragott pincét tartanak számon a szomszédos cserépfaluban is. az alsó pincesoron gacsó sándor 1925-ben vájt pincéjét díszítette faragványokkal. a másik pince díszét madarász alajos 1957-ben faragta ki, ami arra mutat, hogy a népművészetnek ez az ága még ma is él ezen a vidéken.

a borsodi borvidéken egyedülálló és értékes faragású pincék néprajzi leírását a miskolci és az egri múzeum készíti el.
/mti/

--

bb 4. grafikai szaküzlet nyílik budapesten

i fe/gk-lm sr

1962. szeptember 18.

az utóbbi időben mind nagyobb az érdeklődés a grafikák, rézkarcok és fametszetek iránt. a képzőművészeti alap képcsarnok vállalata, ez év utolsó negyedében grafikai szaküzletet nyit a bajcsy-zsilinszky ut 52 szám alatt. a különösen művészi értékű grafikákat csupán kis példányszámban hozzák forgalomba. a tervek szerint az üzlethez kapcsolódik a kisgrafikák baráti köre is, és a ritka példányokból kiállításokat rendeznek majd./mti/

-2-

bb 5. bátor, őszinte írások a ma embereiről, a modern életről - szovjet népi demokratikus szerzők új művei kiadók terveiben

i v/tm-lm sr

1962. szeptember 18.

kiadók a következő hónapokban számos olyan népi demokratikus, s szovjet író regényét, elbeszélés-kötetét jelentetik meg, amelyek a mai élet legégetőbb kérdéseit feszegetik, emberi kapcsolatokat elemeznek, - megismertetik a magyar olvasókat is a szomszédos államok népeinek, irodalmának eredményeivel, problémáival.

még az idén napvilágot lát az európa kiadó gondozásában - a dekameron-sorozatban - a mai csehszlovák elbeszélők kötete. a gyűjtemény új vonásokkal gazdagítja északi szomszédaink irodalmának ismeretét: jónéhány eddig ismeretlen szerző bemutatásával felkelti az érdeklődést. a kötet az első világháborút követő időszak íróival kezdődik, de magában foglalja a legfiatalabb írónemzedék neves képviselőinek alkotásait is.

egy délmoldvai, boráról nevezetes városkában játszódik cecelia román író: a hosszú élet bora című regénye. a könyv egy 90 esztendővel ezelőtt egy külföldi repülőgépen rettegő betegséget - leprát - hoztak az utasok. a könyv arról szól, hogyan keresik, kutatják fel a szovjetunióban - szétszéledt - vendégeket, hogy megelőzzék a járványt.

milcsakov szovjet író vész tört a városra című könyvének cselekménye szinte bűnügyi filmeket felülmúló izgalmassággal pereg. néhány esztendővel ezelőtt egy külföldi repülőgépen rettegett betegséget - leprát - hoztak az utasok. a könyv arról szól, hogyan keresik, kutatják fel a szovjetunióban - szétszéledt - vendégeket, hogy megelőzzék a járványt.

a jövő év első heteiben, hónapjaiban is számos modern, szocialista alkotás jelenik meg magyar nyelven. kiadják vlagyimov az igazi érc című könyvét, amely egy kurszki vasérclelőhelyen játszódik. fő hőse egy fiatal gépkocsivezető. emmanuil kazakevics - a csillag és a tavasz az oderán című hazánkban is népszerű regények írója - kék füzet című új kisregényének tárgyát, a nagy októberi forradalmat közvetlenül megelőző viharos történelmi időszak eseményeiből meríti. kazakevics - a szovjet irodalomban először - a regény főhősét, lenint nemcsak mint vezetőt és forradalmárt, hanem mint szubjektív egyéniséget ábrázolja, - regényhősként.

/folyt. köv./

- 3 -

KK

/bb 5. /bátor, őszinte...folyt./-lm

a vietnami modern realista próza megalapítója és legnagyobb élő alakja, nguyen cong hoan: a tiszteletreméltó megye főnök ur papucsei című novellás-kötetét is megismerhetik a magyar olvasók.

tyendrjakov: a múlt idő nyomában című regénye egy fiatal pedagógus sorsát eleveníti meg. bátran, őszintén veti papírra egy hivatását, életcélját kereső ember mindennapi küzdelmeit, örömeit.

maria dabrowska: falusi lakodalom című kötete a mai lengyelországról ad képet. a címadó elbeszélés az átalakuló lengyel falut ábrázolja./mti/

-. -

bb 6. az első gőzgép, és fordson traktor és motoroseke a mezőgazdasági muzeum új kiállításán

i cs/tr-lm ká

1962. szeptember 18.

új, érdekes gépműkiállítás nyílt a mezőgazdasági muzeumban: az erőgépek technikai fejlődésének legfőbb állomásait mutatják be eredeti példányban és modelleken. az első cséplésre használt gőzgépet 1852-ben hozták be angliából, az akkoriban londonban tartózkodó kossuth lajos közbenjárásával. törökbecsén dolgozott ez a gép csaknem fél évszázadon át, s onnan került a muzeumhoz a századfordulón, de - a szakemberek szerint - még mindig jó karban van, el tudna hajtani most is egy kisebb cséplőgépet. hasonlóan érdekes, eredeti „műemlék-gép” a század elején amerikából hozott és fordson traktor, valamint a mai eszközhordozó traktorok őséneke tekinthető simmering motoros-éke. itt látható az első hazai ikerfejes traktor, amit 1924-ben gyártottak budapesten, továbbá a mind modernebb típusok képviselői: csörlős rendszerű motoros szántógépek, traktorok, majd a legújabb rs-09-es eszközhordozó traktor zárja be a sort. az új gépműkiállítást a vidékről csoportosan érkező termelőszövetkezeti tagok és a külföldi turisták százai látogatják./mti/

-. -

- 4 -

bb 7. tehetséges munkásfiatalok irodalmi estjei a gödöllői volt királyi kastélyban

i áe/gg-lm fm

1962. szeptember 18.

négy állandó irodalmi színpad kezdte meg az új évadot pest megyében. közülük a legnépszerűbb a gödöllői juhász gyula együttes. az öntevékeny előadóművészek rendszeres esztétikai, irodalmi képzést kapnak. előadásukat a volt királyi kastélyban tartják, ahol egy-egy műsorukra zsúfolásig megtelik a tágas díszterem. pedagógusok, diákok, tehetséges munkásfiatalok tolmácsolják a haladó irodalom legszebb alkotásait, s ezek az előadások eredményesen járulnak hozzá az irodalmi érdeklődés növeléséhez. a mostani évadot arany jános-esttel kezdik, s a következő negyedévben még garay jános, majd puskin és józsef attila műveivel ismertetik meg gödöllői és környékbeli közönségüket./mti/

-. -

bb 8. „Őszibarack-gyár”, törökbálinton - gépesítették az osztályozást, tisztítást, csomagolást, jövőre manipuláló kombinátot építenek

i ie-lm ká

1962. szeptember 18.

„Őszibarack-gyár”, kialakítását kezdték meg a kertészeti kutató intézet törökbálinti gazdaságában. a 600 holdas őszibarackosban új típusú, hazai és külföldi berendezések kombinációjával létrehozott gépsort állítottak üzembe. ez nagyság és súly szerint válogatja, majd automatikusan tisztítja és fertőtleníti a gyümölcsöt. megkezdtek a kísérleteket a szállítás és a csomagolás gépesítésére is. ha a módszer beválik, a szedés lesz az utolsó művelet, amit kézi erővel kell végezni, mert a fa alatti szedőállványokról a válogatón, tisztítón és csomagolón át egészen a rakodóhelyig vagy a hűtőházig gépek, futószalagok, elektromos targoncák szállítják az őszibarackot.

az ideai kísérletek még csak az első lépéseket jelentik. a manipuláló kombinátot most tervezik, s jövőre építik fel. ez osztályozó, tisztító, csomagoló, hűtő, valamint pulpkészítő részből áll majd, így az arra szánt gyümölcsöt mindjárt a helyszínen tartósíthatják. a törökbálinti gazdaság központjában létesülő kombináthoz bekötőutakat és vasuti síneket is építenek, hogy a szállítás, rakodás alatt minél kevésbé törődjenek az áru. az idén még további 400 holdon telepítenek őszibarackot, a napi 25 vagonos kapacitású manipuláló kombinát tehát néhány év múlva már ezer hold termését dolgozza fel./mti/

- 5 -

bb. 9. nyáron két és félmillió doboz sportkrém fogyott - napi cikké váltak a desodoráló szerek - népszerűek lettek az új kozmetikai készítmények

i tó/tr/gy/vg

1962. szeptember 18.

néhány nap és hivatalosan is vége a nyárnak, így a kozmetikai szereket árusító kereskedelemben már rendelkezésre állnak azok az adatok, amelyek mutatják, milyen forgalmat bonyolítottak le az üzletek a nyáron kelendő cikkekből. az idei két nyári negyedévben - tehát a második és a harmadik negyedben - 12-15 millió forint értékével több nyári kozmetikai szer fogyott, mint a múlt év azonos időszakában. igen keresettek voltak a napolajak és a sportkrémek. napolajból a tavalyi 221 000 helyett 554 000 üveggel fogyott. a nivea, a caola és más sportkrémekből két és félmillió dobozzal kelt el, vagyis az ország lakosai közül - a csecsemőket is beleszámítva - minden negyedik vásárolt egy doboz krémet. a nap káros sugarait kiszűrő sugár parasol fényvédő krémből a tavalyi néhányszáz helyett körülbelül 70 000 dobozzal fogyott, mivel az idén már zökkenő mentes ellátást tudtak ebből biztosítani.

a kozmetikai szakemberek tapasztalatai szerint a desodoráló szerek legalább olyan helyet foglalnak el külföldi országok kozmetikai iparában, mint például a hajápoló szerek. ezek nálunk is mindinkább teret hódítanak. bizonyítja ezt, hogy például a desodor folyadékból mintegy félmillió flakonnal fogyott el a nyáron. ez a mennyiség több mint kétszerese a tavalyinak. a múlt év a bevezetés időszaka volt, s az idén már napicikké vált.

igen nagy sikere volt néhány kozmetikai újdonságnak. nagyon megkedvelték a vásárlók például az év elején forgalomba került nap-nélküli barnító szert, a creolát, amely a napfény-szegény tavaszi hónapokban is divatos barna bőrszint ad. a tapasztalatok alapján ősszel is megfelelő mennyiséget kapnak ebből a szerből a boltok. várakozáson felüli sikere volt és van kőt ndk-beli készítménynek: igen megkedvelték a vásárlók a most már korlátozás nélkül 6 színben kapható zauberton hajszínezőt és a vimalan bőrápolószert. most már mindkettőből folyamatos az ellátás./mti/

..

- 6 -

7,55 /m

8.00

Zuer

bb. 10. egy ikarus busz próbatúrája afrikában: 1 200 kilométer a kősivatagon keresztül - husz országban építette ki vevőszolgálatát a mogürt

i sz/tr/gy/vg

1962. szeptember 18.

a világ sok táján ismertté vált az ikarus márka. harminc országban futnak a magyar járművek, de az exportáló mogürt külkereskedelmi vállalat az utóbbi időben sok távoli országban, köztük a függetlenné vált afrikai országok kereskedelmi köreiben is kialakította kapcsolatait. ennek eredménye, hogy rövid idő alatt félezer magyar jármű került afrikába, futnak autóbusszaink guineában, a mali köztársaságban és az eak-ban.

bár gyártmányainkról nagy meglepéssel nyilatkoznak a vevők az új piacok mégis számos műszaki problémát vetnek fel.

már mintegy 20 országban működik a mogürt vevőszolgálati hálózata, amely gondoskodik a garanciális javítások elvégzéséről, az alkatrészutánpótlásról, ha szükséges műszaki terveket ad, javítóműhelyek, garázsok építéséhez, segít a gépkocsik megismertetésében, a szakemberek tanításában, esetleg az egész közlekedési hálózat megszervezésében. a szerelők képzése azonban nemcsak külföldön, hanem hazánkban is folyik. a közelmúltban a guineai és a mali köztársaság-beli szakemberek egy-egy csoportja tartózkodott itt hosszabb tanulmányuton, s rövidesen kubaiak érkeznek, hogy megismerjék a magyar gépjárművek szerkezetét, szerelését.

néhány héttel ezelőtt szudánban is kipróbálták az 50 személy szállítására alkalmas 321-es típusú ikarus-t. port sudantól kartumig az 1 200 kilométeres utatlan utat - ahol eddig ilyen nagy autóbussz még egyáltalán nem járt - pihenőkkel együtt három nap alatt tette meg a kocsit. a próbatúrán résztvevő magyar szakemberek elmondották, hogy kő- és homokszivatagon keresztül vezetett utjuk, a szudáni lakosok mindenütt a legőszintébb barátsággal fogadták az expedíciót. készségesen segítettek és olyan helyeken, ahol a víz valóban aranyat ér, korlátlan mennyiségben adtak. étellel, itallal kínálták őket és nem engedték, hogy fizessenek érte. szudánban már a kocsit érkezését követő napon sok kereskedő akarta megvenni az ikarus buszt, s a széleskörű érdeklődés nyomán a mogürt ottani képviselője már nagyobb szállítást rendelt.

kubában is megjelentek a magyar járművek, autóbusszok, dumperok, hűtőkocsik. a kubai ut- és klímaviszonyokat figyelembevéve szakértőink most különleges gépjárműtípust alakítanak ki.

/tolyt. köv./

8,00 /m

- 7 -

Zuer

bb. 10. / egy ikarus busz.... 1. folyt./ gy

a világ másik távoli részén, indiában már 200 magyar dumper dolgozik a legnehezebb terpeken, erőművek és más létesítmények építkezésénél. a magyar dumper indiában rákerült a közszállításra elfogadott áruk állandó listájára, ami azt jelenti, hogy ezt a kipróbált, megbízható gyártmányt a megrendeléseknél előnyben részesítik. az ndk, csehszlovákia, lengyelország és a szovjetunió is közúti járműveink rendszeres vásárlói közé tartozik. a nyugateurópai országokban főként a magyar dumperek ismertek, olaszországban például többszáz olyan dumper dolgozik, amely a vörös csillag traktorgyárban készült./mti/

bb. 11. segítség a tanácsoknak - ismeretterjesztés a kerületi népművelési program részeként - a budapesti népfront-bizottságok tervei az év végéig

i di/gk/gy/sr

1962. szeptember 18.

a budapesti népfront bizottságok gondos munkával formálták, csiszolták az őszi-téli hónapok munkaprogramját. az első elgondolások körét, tervezetét bizottsági, elnökségi üléseken bővítették, s mielőtt végső formába öntötték, meghallgatták számos aktivistájuk véleményét is. nagy gondot fordítottak arra, hogy terveik szervesen kapcsolódjanak, illeszkedjenek a tanácsok terveibe, mert így valamennyi társadalmi erő összefogásával tevékenykedhetnek a közös célokért. okultak a korábbi hibákból, amikor a megosztottság a párhuzamosság nátráltatta a munkát.

a népfronti bizottságok terveiben az idén első helyen szerepel a képviselői, tanácstagi beszámolók, fogadóórák lebonyolításának előkészítése, megrendezése. továbbra is keresik azokat a formákat, amelyekkel még eredményesebbé tehetik a választók és választottak találkozót. valamennyi ilyen összejövetelen résztvesz a népfront bizottság képviselője is. feljegyzi, összegyűjti az elhangzó kéréseket, javaslatokat, s azt is számon tartja, hogy a képviselők közbenjárására mi lesz ezeknek sorsa a tanácsnál és az egyéb hivatalos szerveknél. sokhelyütt közvéleménykutatás előzi meg a beszámolók időpontjának kiválasztását. több városrészben pedig nem elégednek meg azzal, hogy a forgalmasabb utkeresztezéseknél, a kapualjakban „köznyírré teszik”, mikor számol be munkájáról a képviselő, hanem névre szóló meghívókat is kézbesítenek a családoknak.

/folyt. köv./

8.10 /m

- 8 -

Zsel

bb. 11. /segítség a tanácsoknak... folyt./ gy

a kerületek többségében a népfront-bizottságok vezetői baráti véleménycserékre is meghívják a tanácstagokat - mind a fővárosiakat, mind a kerületieket - és meghallgatják mit mondanak a népfront segítségéről, eddigi tapasztalataikról, hol várnak több támogatást.

a népfront bizottságok mindenütt részt vállalnak a lakoságot érintő elgondolások valóra váltásából. több helyütt a nagyszabású fásítási program megvalósításához kérik a környékeliek segítségét. városszerte több tizezer facsémét kívánnak így elültetni. a népfront segítőitársai ezenkívül a jelenleginél is nagyobb részt vállalnak az új lakótelepek környékének parkosításából.

a sokféle terv között jelentős részt kapott az ismeretterjesztés is. a népfront bizottságok rendezésében számos előadást és előadássorozatot tartanak a kerületek népfront klubjaiban, s ezzel egyidejűleg százával rendeznek majd csoportos beszélgetéseket, s különféle más összejöveteleket is. a népfront bizottságok ismeretterjesztő tevékenysége szerves része a városrészek népművelési programjának./mti/

bb. 13. kétnapos tudományos ülészakot rendez a 150 éves phylaxia

i cs/tm/gy/ká

1962. szeptember 18.

a fennállásának másfél százados évfordulóját ünneplő phylaxia állami oltóanyagtermelő intézet szeptember 21-én és 22-én az intézet székházában tudományos ülészakot rendez. az ülészakon a legkiválóbb hazai kutatókon, állatorvosokon, biológusokon és műszaki szakembereken kívül német és csehszlovák szakemberek tartanak előadásokat a fertőző állatbetegségek megelőzésében, illetve gyógyításában elért kutatási és gyakorlati eredményről, valamint a közös nagyüzemi állattenyésztés továbbfejlesztését szolgáló új módszerek elterjesztéséről./mti/

8.25/gy

8.50

Zsel

- 9 -

bb. 12. tanterem, klubok épülnek, fejlődik a vízhálózat
rákoskeresztúron

i hi/sze/gy/sr

1962. szeptember 18.

a 17. kerületi tanács a lakosság támogatásával tervszerűen végrehajtja a rákoskeresztúr és környékének fejlesztésére kidolgozott ez évi programot.

az előirányzatok összeállításánál, a társadalmi munkák szervezésénél mindenekelőtt az oktatási intézmények fejlesztésére gondoltak. ennek eredményeként a micsurin uti általános iskolában például csaknem félmilliós költséggel két tanterem, továbbá korszerű politechnikai műhely épül. a lakosság eddig több mint harmincezer forint értékű munkával segítette az építkezést. a bővítés után az iskolában csaknem százal több gyermek tanulhat. az akácvirág ut 49. szám alatti iskolában uttörő szobát létesítenek. itt az ybl miklós magasépítőipari technikum diákjai segítenek: hetenként két alkalommal - műhelygyakorlati órákon - résztvesznek a kőműves- és szerkezeti munkák végzésében. a fürst sándor gimnáziumnak nemcsak a belsője, hanem környékére is kiterjedt a fejlesztés: épülete körül gyepel, bokrokkal, virágokkal díszített parkot alakítottak ki, a diákok és a szülők csaknem hetvenezer forint értékű társadalmi munkájával.

a kommunális fejlesztés is tervszerűen halad a kerületben. a vízhiány enyhítésére például jelentős intézkedés volt a rákoshegy és rákosliget közötti nyomóvezeték megépítése. az említett részeken mintegy huszezer főnyi lakosság ivóvizellátása vált ezáltal zavartalanabbá. az utahálózat fejlesztésében nagy jelentőségű az ananász utcai, körülbelül egy kilométer hosszúságú szakasz építésének megkezdése. ha befejezik a munkát, lényegesen magjavul az összeköttetés rákosliget és rákoscsaba között. e két terület különben jelentős kulturális intézményekkel is gazdagodik: rákosligeten körülbelül százezer forint, rákoscsabán nyolcszázezer forint költséggel több helyiségből álló, korszerűen berendezett klubot hoznak létre./mti/

8,33 /m

8,55 ✓

2500

- 10 -

bb. 15. a kistext-ben 4 000 dolgozó vesz részt a kongresszusi versenyben

i sz/sze/gy/vg

1962. szeptember 18.

a kispesti textilgyár dolgozóinak ebben az évben sok olyan nehézséget kell leküzdeni, amire nem számítottak és ami időnként visszavetette a termelést. a kikészítő üzem tervteljesítésének útjában többek között az állt, hogy a még mindig próbaüzemelésénél tartó kispesti erőműtől nem kaptak elég energiát, gőzt. a szövődében - bár már dolgoznak az új automata gépek - a rekonstrukció még nem fejeződött be, sőt most teszik végleges helyére a szövőgépek egyrészét is, ami szintén zökkenővel jár. a szövődében ugyancsak nagy gondot okoz a gyártmányösszetétel és alapanyag megváltozása. mindezek ellenére a terv a tavalyinál 8.5 százalékkal több termék előállítását írja elő, mégpedig úgy, hogy közben a termelékenység csaknem 7 százalékkal növekszik.

a pártkongresszus tiszteletére indult versenyben csoportosan vagy egyénileg a kistext-ben négyezren vesznek részt és a dolgozóknak ez az összefogása olyan erő, amely képes az akadályok leküzdésére. a rendkívül hosszantartó kánikula az amugy is elég meleg üzemekben erős próbára tette a dolgozók helytállását, de éppen abban az időszakban pótolták a korábbi termelés kiesés nagyrészét. a kikészítő üzem az első negyedévi nyolcszázezer négyzetméter-es adósságból már az utolsó méterek törlesztésénél tart, s míg az év elején a fonóda jelentette a „szűk keresztmetszetet”, már olyan jól dolgozik, hogy megszűnt a fonáhiány. a szocialista címért küzdő 29 brigádhoz újabb 15 zárkózott fel, közülük horváth lajos művezető csoportja, amely a gyárban a kongresszusi verseny kezdeményezője volt, fonóda versenyében a harmadik helyről az élre került, és első helyezését három hónap óta tartja. a láncsévészben valamennyi lány és asszony vállalata, hogy naponta 5 kiló fonattal több kerül ki kezük alól, s ennek köszönhető, hogy most már elegendő láncfonal áll a szövőde rendelkezésére. vaskos kötetet tesz ki a műszaki intézkedési terv, amelynek megvalósítása a kongresszusi versenyvállalások teljesítését is jelenti. az intézkedési tervnek a műszaki fejlesztésre vonatkozó egyik pontja, a rövidített fonás bevezetése. az új eljárás meghonosítása jól halad és eddigi eredménye, hogy minden ezer orsón átlagosan 600 kilométer helyett 630 kilométer fonalat fonnak óránként.

/folyt. köv./

9.02/gy 9.23 ✓

- 11 -

bb. 15. / a kistext-ben... folyt./ gy

a gyár termelésének főbb mutatói jelenleg a következők: 7 százalékkal termelnek többet, mint a múlt év hasonló időszakában, s a termelékenység 5.7 százalékkal javult. e fejlődés ellenre is még sok a tennivaló, de a gyárban biznak abban, hogy a kongresszusi versenyben az év végéig hiánytalanul teljesítik 1962-re megjelölt feladataikat./mti/

bb. 16. a párthatározatnak megfelelően fejlődött a vegyipar az elmúlt másfél évben - az országos tervhivatal ellenőrző vizsgálata kedvezően ítéli meg a termelés növekedésének ütemét, a beruházások műszaki és gazdasági előrehaladását, kivitelezési idejét

i szf/gk/gv/vg

1962. szeptember 18.

több mint másfél év telt el azóta, hogy a második ötéves tervben megkezdődött a vegyipar fejlesztéséről szóló párthatározat végrehajtása. mint emlékeztetés, a határozat kimondta, hogy a második ötéves terv sikeres teljesítéséhez a vegyipart az ipar átlagos fejlődését meghaladó mértékben kell fejleszteni, s különösen a műtrágya, a műanyag, a műszál, a növényvédőszer, továbbá a gyógyszer és a gumiabroncs termelését kell fokozni. a határozat felhívta az országos tervhivatalt, hogy a fejlesztés végrehajtását időnként ellenőrizze.

a tervhivatal nemrég vizsgálta meg első ízben, hogyan halad a határozat végrehajtása, s az eddigi fejlődés megfelel-e a kitűzött célnak. a vizsgálat megállapította, hogy a párthatározat végrehajtása során a nehézipari minisztérium irányítása alá tartozó vegyipar termelése gyors ütemben emelkedett. az 1960. évi termelést száz százaléknak véve, 1961-ben 128.2, 1962-ben pedig ez ideig 151.8 százalékra emelkedett a termelés. a legfontosabb termékek közül a 25.5 százalékos hatóanyag tartalmú nitrogénműtrágya 130.8, a foszforműtrágya 157.9, a műanyag 138.3, a gépkocsi-abroncsköpeny 125.2, a gyógyszergyártás pedig 189.7 százalékra nőtt. megállapította a vizsgálat, hogy a nagyarányú fejlődés ellenére az előirányozottnál fokozottabb ütemben nőtt a vegyipari anyagok behozatala a tőkés piacokról. figyelembe vette azonban azt is, hogy ugyanakkor a vegyi termékek exportja szintén gyorsan emelkedett, 1960-hoz képest 1961-ben 150, 1962-ben 166.8 százalékra.

/folyt. köv./
9,10 /m
9,32 9,50

- 12 -

bb. 16. / a párthatározatnak megfelelően... 1. folyt./ gy

a munka termelékenységének növekedése is kielégítő. az előző évihez viszonyított 1961. esztendői többtermelés 78.6 százaléka a munka termelékenységének fokozásával keletkezett. a termelés bővítése és a műszaki fejlesztés eredményeként az önköltség megfelelően kisebb lett. az 1960. évi 85.8 százalékos költségszint 1961-ben 81.3 százalékra csökkent, 1962-ben pedig valószínűleg eléri a terv szerinti 77 százalékot.

az eredményekhez hozzájárult a beruházási tervek teljesítése. a vizsgálat megállapította: a párthatározat mozgósító hatásának jelentős része van abban, hogy amíg a beruházási tervteljesítés 1960-ban 99.7 százalék volt, 1961-ben már 101.6 százalékra javult. a határozat egyik fő célul a beruházások korszerű műszaki megoldását tűzte ki. legjelentősebb eredménye ennek, hogy nagyrészt sikerült megszüntetni a vegyipari berendezések szabadtéri elhelyezésével szemben tanusított tartózkodást, sőt bizonyos mértékű ellenállást. a kezdeti eredmények is jelentősek: többszázezer köbméternyi épülethéremegtakarítást hoztak eddig. a vizsgálati jelentés megjegyzi, hogy a szabadtéri üzemeltetés eredményei a jövőben jelentkeznek majd teljes hatásukban, ehhez azonban arra van szükség, hogy a gépipar az eddigieknél nagyobb mértékben, gyorsabban segítse a vegyipart szabadban üzemeltethető gépek és berendezések kialakításával. sikerült megrövidíteni néhány beruházás időtartamát, ami szintén figyelemreméltó megtakarítással járt.

az egyes fontosabb fejlesztési feladatok végrehajtásáról és jövőbeni tennivalóiról a következőket állapította meg az ellenőrzés:

a nitrogénműtrágya termelés fokozása megfelelően halad. a borsodi vegyikombinát száz százalékos bővítése és földgáz-alapanyagra való áttérése az év végére befejeződik, a tiszai vegyikombinát nitrogénműtrágya gyára pedig 1964 végén lép termelésbe. a gyártás további növelésére, korszerűsítésére első-sorban a nyomás alatti földgázbontás kiterjesztésével van lehetőség. ez jelentős költségcsökkentéssel is jár. ezért az eddigi beruházási előirányzatokon felül 1965 végéig újabb száz százalékkal bővítik a bvk-t, s elkezdik a péti nitrogénművek termelésének háromszorosára növelését, ugyancsak petrokémiai bázison, 1967. évi befejezési határidővel. a bvk újabb bővítése a második ötéves terv végére 170 000 - 180 000 tonna többtermelést jelent. a szolnoki tiszamenti vegyiművek korszerű szuperfoszfát-üzeme már üzembe lépett, a kénsavgyár pedig az év végén kezd üzempróbázni.

9,24 /m 9,38
9,50

- 13 -

bb. 16. / a párthatározatnak megfelelően... 2. folyt./ gy

a növényvédőszer-gyártás fejlesztésére a kormány nagyszámú tervén felüli beruházási keretet biztosított. ebből 1964-65-re körülbelül 120 millió devizaforint értékű, nagyjából eddig még nem gyártott növényvédőszer, állítanak elő. megkezdődött a nagyüzemi műanyaggyártás alapjainak lerakása. a berentén szerelés alatt álló, évi hatezer tonna kapacitású első pvc-üzemünk az év végén előreláthatólag megkezdí üzempróbáját. mivel azonban az ipar gyors fejlődése következtében a pvc-import ma már jelentősen meghaladja a berentéi üzem tervezett kapacitását, a jövő évben megkezdik ötszörös bővítését és a kezdeti karbidbázisról földgáz-nyersanyagra való átállítását. a bővítést 1967-ben fejezik be. a második öt éves tervben a tvk-ban elkészült hazánk első polietilén-üzeme, évi 10 000 tonna kapacitással. próbaüzemét 1966-ban kezdi meg. a műanyagfeldolgozás növekedése a hungária műanyag- és gumigyár rekonstrukciója révén valószínűleg a szükséges új üzem már megépült, a gépek beszerzése, kiegészítő létesítmények építése folyamatban van. a műszálgyártás a magyar viscosagyárban a jelenleg is termelt viscos-selyem és rost, valamint a poliamid-roston kívül 1965-re 3 300 tonna szintetikus műszál-gyártó kapacitással bővül. ebből 2 300 tonna poliamid-rost, 1 000 tonna pedig poliamid végtelenszál lesz. a gyógyszeripar beruházásai kielégítően haladnak. a chinoin, a kőbányai gyógyszerárugyár, valamint az egyesült gyógyszer- és tápszergyár rekonstrukcióján kívül megkezdődött a debreceni biogál gyógyszergyár nagyarányú bővítése is. a rekonstrukciók befejezése 1965 végére várható. a gumiiparban az abroncsgyártás fejlesztése céljából a ruggyantaárugyárból számos profilt a szegeden épülő új gumigyárba helyeznek. a szegedi gyár részlegesen 1964-re lép termelésbe.

az ellenőrző vizsgálat végső megállapítása az, hogy a vegyipar fejlesztése az elmúlt másfél év folyamán megfelelt a párthatározatban foglaltaknak. ebben az időszakban a magyar vegyipar rálépett arra az utra, amelyen a fejlődés máris meggyorsult ütemét tovább fokozhatja és amelyen a későbbi öt éves tervekben utolérheti a fejlett vegyiparu országokat.

/mti/

9,40 /m 9.46 ✓

- 14 -

bb 21. filmtörténeti hetek debrecenben

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 18.

a tit hajdu-bihar megyei szervezete szeptember 24-től október 23-ig filmtörténeti heteket rendez debrecenben. a filmtörténeti heteket szeptember 24-én a lopott boldogság című magyar film bemutatójával nyitják meg. a továbbiakban kilenc régi és új magyar játékfilmet vetítenek, köztük „a 111-es”, „a kölcsönkért kastély”, „az emberek a havason”, és a „valahol Európában”, és a „bakaruhában”, című alkotást. egyik érdekesség lesz a horiobágy című film bemutatása, amelyet még 1936-ban osztrák rendező készített eredeti pusztai szereplőkkel. meghívják a bemutatóra azokat a hortobágyi számadókat, - köztük a már nyugdíjban lévő czinege jánost is, - akik több mint negyedszázaddal ezelőtt, a film felvételekor még a pusztán éltek. rendeznek dokumentum- és rajzbemutatót, filmesztétikai előadásokat is./mti/-film-

- . -

bb 22. korszerű gyógyszerár nagykanizsa főterén

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 18.

nagykanizsa főterén megnyitott a dunántul egyik legkorszerűbb, több mint félmillió forintos költséggel berendezett gyógyszerár, amely a város és mintegy 25 környékbeli község lakosságát látja el gyógyszerrel./mti/

- . -

bb 23. könyv készül táncsics minály izsákon töltött napjairól

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 18.

táncsics mihály 1820-1822 között a bács megyei izsák községben segédtanítóskodott. erről számos írás és más bizonyíték található a faluban. az adatokat czihák józsef, a helyi könyvtár vezetője több éves munkával összegyűjtötte, rendszerezte, s most könyvet ír „táncsics mihály ismeretlen napjai”, címmel./mti/

10.30 10.40 ✓

- 15 -

mti

bb 24. tartósított élű ekevasakkal a legszárazabb földeken is 6-7 napig tudnak dolgozni

vid j vm ká

1962. szeptember 18.

a traktorosoknak a szárazság idején különösen nagy gondot okoz az ekevasak gyors kopása. előfordul, hogy naponta hétszer is kell ekevasat cserélni. a zala megyei letenyei gépállomáson megoldották ezt a problémát, s egy ujitással tízszeresére növelték az ekevasak éltartósságának idejét. a gépállomás két dolgozója: serman józsef és dinda gusztáv ujitása alapján triamant elektródával, az acélnál is keményebb, vékony fémréteggel vonják be a kihuzott ekevas élrészét. tavaly még csak a letenyei gépállomáson alkalmazták ezt a módszert, az idén azonban már a megye minden traktorosa tartósított élű ekevassal szánt. egy-egy traktoros 6-7 napig tud dolgozni a legszárazabb földben is anélkül, hogy közben ekevasat kellene cserélni./mti/

- . -

bb 25. újabb berendezésekkel növelik a vasuti tengelyek gyártását a lenin kohászati művekben

vid gg vm ki

1962. szeptember 18.

a lenin kohászati művek nagykovácsműhelyének export-szempontról is fontos termékei a különböző vasuti tengelyek. ezek kovácsolásának gyorsítására és a dolgozók munkájának könnyítésére már korábban szovjet gyártmányu manipulátort helyeztek üzembe. ezzel jelentős teljesítménynövelést értek el és több munkás mentesült a nagysúlyu munkadarabok kézi forgatásának nehéz munkájától. a napokban - egyelőre próbaképpen - ezer tonna nyomóerejű sajtológépet is üzembehelyeztek, s ennek kiszolgálására újabb manipulátor kezdte meg munkáját. az újabb berendezésekkel a számítások szerint mintegy tíz százalékkal több vasuti tengely kovácsolását oldhatják meg./mti/

- . -

10.35 10.48 ✓

- 16 -

Mo

bb 26. iker üzemcsarnok épül csongrádon

vid gg vm ki

1962. szeptember 18.

az ipari fejlődésben eddig elmaradt csongrádon, az ém általános szerelő vállalatának telepe a város legnagyobb üzemévé fejlődik. huszmillió forintos beruházással nagy ikercsarnokot építenek csaknem ötezer négyzetméter alapterülettel. az egyik csarnok felét a múlt hónapban adták át, ebben már meg is kezdődött a munka, a másik felének az építését pedig most kezdték meg és az év végére fejezik be.

jövőre épül fel a másik nagy csarnok, az irodaház, a művelődési terem, az étterem, az öltöző és a fürdő. a dolgozók létszáma jövőre nyolcszázra növekszik, s évente százmillió forint értékű üzemi szellőzőberendezést, klímaberendezést, valamint különféle vasszerkezeteket állítanak elő./mti/

- . -

bb 29. a bányászat fejlődéséről rendeznek kiállítást dorogon

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 18.

a dorogi múzeum - a bányász művelődési ház muzeubaráti körével közösen-októberben érdekes kiállításon mutatja be a bányászat fejlődését az őskortól napjainkig. közléteszik az ásatásoknál előkerült legújabb leleteket, így például egy többezer éves bányászcsákányt. a régi, primitív szerszámok mellett felsorakoztatják a mai korszerű eszközöket is./mti/

- . -

bb 30. hét-nyolckilós káposztafejeket szednek a vasszécsényi termelőszövetkezetben

vid j vm ká

1962. szeptember 18.

rekord káposztatermést értek el a vasszécsényi termelőszövetkezetben: holdanként 300 mázsás termést takarítanak be. nem ritkák az óriási, hét-nyolc kilós káposztafejek sem. egy-egy ilyen hatalmas káposztafejből üzemi konyhán 35-40 dolgozónak készülnet ebéd. a szövetkezet öt hold földről 15 vagon káposztát értékesít./mti/

10.45 10.54 ✓

- 17 -

Mo

bb 27. az idén tíz helyen végeztek társadalmi munkát dunaujvárosban

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 18.

dunaujvárosban az idén tíz helyen végzett a lakosság jelentős értékű társadalmi munkát. a dunai vasmű szállítási gyárrészlegének dolgozói például teljesen átépítették az uttörővasut pályáját. az egyik kisz-alapszervezet fiataljai a vidám-park egyik új részében utakat, sétányokat és „vizesést” építettek. a gimnázium diákjai új iskolájuk alapozásának földmunkáit végezték el. mások a melegvizkútból az uszodáig lefektették a csővezetékét, óvodák udvarait parkosították, vagy sportpályákat építettek./mti/

- . -

bb 28. bérletes hangversenyek, irodalmi színpad, eszperantó nyelvtanfolyam a miskolci vasutasok művelődési otthonában

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 18.

a miskolci erkel ferenc vasutas művelődési otthon 13 tagú társadalmi vezetősége gazdag programot készített az új népművelési évadra. céljuk, hogy a vasutasokon kívül a környéken lévő három lakótelep dolgozói is mind nagyobb számban látogassák az otthont. az idén először bérletes hangversenyeket rendeznek. a négy hangversenyre - amelyeken a vasutas dolgozók szimfonikus zenekarának kíséretével miskolci és fővárosi énekművészek lépnek fel - 400 bérletet bocsátottak ki. a művelődési otthon színjátzóinak, valamint a környező üzemek dolgozóinak részvételével irodalmi színpadot alakítottak, amely októberben mutatja be első műsorát.

a művelődési otthonban eszperantó-szakkör is működik. a vasutas eszperantisták 15 ország dolgozóival leveleznek és színes külföldi képeslapokból évente kiállításokat rendeznek. októberben újabb nyelvtanfolyamokat indítanak, amelyekre már nemcsak a vasutasok, hanem a környéken lakók közül is sokan jelentkeztek.

a képzőművészeti szakkör 25 tagja őszi kiállításra készül a diósgyőri bartók béla művelődési házban. a gyermekeknek vasárnap délelőttként „ki mit tud,” versenyt és „találd ki pajtás,” - fejtörőket rendeznek./mti/

- . -

10.55/gy 44.32

11.11

- 18 -

bb. 17. külföldi tudósok egy nagyszerű magyarországi tudományos tanácskozásról

i ms/sze/gy/sr

1962. szeptember 18.

a magyar tudományos akadémia és a bolyai jános matematikai társulat szeptember 11-15-én számos külföldi résztvevővel nagyszerű kollokviumot rendezett tihanyban a matematika alapjairól, a matematikai gépekről és alkalmazásukról. a magyar táv-irati iroda munkatársának alkalma volt beszélgetni a napokban befejeződött tanácskozás több neves külföldi résztvevőjével, akik elismeréssel nyilatkoztak tapasztalataikról.

a. church amerikai professzor, a matematikai logika világhírű szaktekintélye ezeket mondotta:

- az utóbbi hónapokban három nemzetközi matematikai kongresszuson, illetve kollokviumon vettem részt, a stockholmi nemzetközi matematikai kongresszuson, továbbá helsinki és brüsszelben. a tihanyi tanácskozás magas tudományos színvonalával méltón illeszkedett ezeknek a jelentős nemzetközi összejöveteleknek sorába.

- a matematikai logika, amelynek elméleti és alkalmazási kérdései szolgálták a tanácskozás témáját, napjainkban egyre nagyobb szerepet kap különböző technikai alkalmazásokban. az egyik legfontosabb és a kollokviumon különösen hangsúlyozott terület az áramkörök, az elektronikus számológépek elmélete és gyakorlata.

a szovjetunió[†] négy professzor és három kandidátus képviselte a konferencián. m.a. gavrilov professzor, a műszaki tudományok doktora a következőket mondotta.

- a szovjetunió kezdettől fogva nagy figyelmet szentelt a matematikai logika technikai alkalmazásának. ma már népes tudományos gárda dolgozik országunkban a relérendszerek és az úgynevezett végesautomaták elméletén és gyakorlati alkalmazásán. ezeknek a berendezéseknek az a jelentőségük, hogy az ember intellektuális tevékenységének egyes folyamatait modellezik. ezzel lehetségessé válik a technológiai folyamatok irányításának automatizálása.

/folyt. köv./

11.03/gy 44.37

11.11

- 19 -

bb. 17. külföldi tudósok... 1. folyt./ gy

- a szovjet küldöttség tagjai több előadásban számoltak be a véges automaták és a programozás elméletéről, az úgynevezett tanulógépekről, stb. a kollokviumon hallott magasszintű előadások számunkra is sok értékes tapasztalatot hoztak. nagyon örültünk, hogy közvetlenül találkozhattunk és eszmecsere folytathattunk magyar kollégáinkkal és reméljük, hogy moszkvában viszonyozhatjuk az itteni szívélyes fogadtatást.

- mi, szovjet tudósok rendkívül nagyrabecsüljük az ilyen nemzetközi találkozásokat, mert értékes véleménycseréhez és sok kérdés tisztázásához vezetnek. világosabban rajzolódik ki a jövőbeni kutatások iránya.

g.c. moisi román akadémikus hangoztatta, hogy a modern gazdaság szükségletei ma már elkerülhetetlenül fontossá teszik az elektronikus számológépeket. ilyen gép csak úgy tud dolgozni, ha ember programozza. még az automatikus programozást is embernek kell megcsinálnia. éppen ezért nagyszámu, jólképzett programozó szakemberre van szükség. automatikus programozás esetén olyan emberekre van szükség, akik tájékozottak az információ-elméletben és a matematikai logikában. a matematikai tanszékek feladata, hogy ilyen szakembereket képezzenek a modern technika számára. a tihanyi kollokvium egyik fő témája éppen a programozás kérdése volt.

y. bar-hillel izraeli professzor, elismeréssel szólt a kollokvium megrendezéséről és színvonaláról. hangoztatta, hogy az elektronikus gépek alkalmazásának legkiválóbb szakemberei cserélték ki véleményüket.

- különösen mély hatást tett azonban rám - mondotta - a fiatal magyar tudományos erők jelentkezése, akik közül a magam részéről főleg a matematikai nyelvészekkel szereztem kapcsolatokat. bár közvetlen ismeretségünk csak néhány napra terjed, határozottan úgy látom, hogy a magyar fiatalok nagyon komolyan, nagy munkakedvvel foglalkoznak tudományukkal és máris jelentős szakmai ismeretekkel rendelkeznek. gyümölcsöző eredménnyel járna, ha a tehetséges fiatalok hosszabb időt töltenének külföldön, elsősorban a szovjetunióban, amely a kibernetikai elméleti kutatásokban és a számológépek vonatkozásában rendkívül magas fokot áll, de más országokban is, ahol, nagy előrehaladást értek el ezen a téren./mti/

11.11/gy 11.46

- 20 -

me

bb. 18. tizenkét aranyérmét szereztek a jászszági és a nagy-kunsági gazdaságok - tízezer látogató szolnok megye tsz-eiből az országos mezőgazdasági kiállításon

vid j/gy/ká

1962. szeptember 18.

az alföld első termelőszövetkezeti megyéjében, szolnok megyében rendkívül nagy érdeklődés nyilvánul meg az országos mezőgazdasági kiállítás iránt. megnyitása óta hét különvonat, 32 külön autóbusz, 40 személygépkocsi és több száz motor-kerékpár tízezer szövetkezeti gazdát szállított a nagy seregszemlére. a megyében működő 20 bemutató mintagazdaság szakemberei két napig tanulmányozták a kiállítás gazdag anyagát. a héten újabb csoportok indulnak tanulmányútra. az ezüstkalászos gazdatanfolyamok hallgatói közül nyolcszázan tekintik meg a nagyüzemi gazdálkodás eredményeit. mezőtúrról - ahol az általános és középiskolák zömében mezőgazdasági jellegű politechnikai képzés folyik - a héten külön ifjúsági vonatot indítanak. tanárok vezetésével több mint 400 fiatal ismerkedhet meg a kiállítás anyagával, a korszerű gépekkel. a kiállításon egyébként nagy sikerrel szerepelnek a megye tsz-ei, állami gazdaságai. eddig 12 aranyérmét, 8 ezüstérmét és 12 bronzérmét szereztek. különösen jól vizsgáztak állattenyésztésből. az aranyérmek közül kilencet a nagy-kunsági gazdaságok híres szarvasmarhái, sertései, juhái, tovai és a jászszági tenyésztők hódították el./mti/

bb. 20. jelentős árammegtakarító beruházás a tatabányai alumíniumkohóban

vid gg/gy/ki

1962. szeptember 18.

jelentős beruházáshoz kezdtek a tatabányai alumíniumkohóban: szilíciumos egyenirányító berendezést építenek. eddig itti, akárcsak az ország többi alumíniumkohójában, úgynevezett higanyos egyenirányítóval dolgoztak. az új berendezés lényegesen gazdaságosabb. öt százalékkal magasabb hatásfokkal alakítja át a váltóáramot egyenárammá. ezzel naponta egy tonna alumínium gyártásához elegendő áramot takarítanak meg. a szilíciumos egyenirányítót jövőre helyezik üzembe, s azzal a legnagyobb kohócsarnokukat szolgálják majd ki. a régi egyenirányítókkal is tovább dolgoznak, s így lényegesen javul energiagazdálkodási lehetőségük./mti/

11.18/gy 11.52
12.10

- 21 -

me

bb 19. kitűnőre vizsgázott, országos sikere van a komlói építő-
vakolatsimitó és csiszoló gépének

vid gg vm ki 1962. szeptember 18.

a komlói építő a komlói építőipar vállalat igazgatójának és főmérnökének találmányaként jutottak nagyszerű segédeszközhöz, a vakolatsimitó-és műköcsiszológéphez. a könnyű, elmés kis szerkezet pisztoly alakú és sűrített levegő hajtja. egyszerre két műveletet lehet vele elvégezni. alkalmazása jelentős anyag- és időmegtakarítást eredményezett a kézi munkával szemben. a gép, miután kitűnőre vizsgázott a gyakorlatban, országszerte felkelte az építőipari szakemberek érdeklődését. a komlói vállalat vezetőinek találmányát saját üzemük gépműhelyében készítik. a sorozatgyártás megkezdése óta összesen száz ilyen gépet adtak át használatra baranya, komárom, győr-sopron, somogy, veszprém és heves megye építőipari vállalatainak. a komlói építő gépműhelyében ezenkívül több más berendezést és alkatrészt is készítenek. itt gyártják az autódaru irányváltó szekrényt, amely ugyancsak a vállalat dolgozóinak ujitása. az újfajta irányváltó szekrény nagymértékben növeli a gép biztonságát és feleslegessé teszi néhány import-alkatrész behozatalát./mti/

bb 31. üzembehelyezték a timföldipar első központi vezérlőtermét

vid gg vm ki 1962. szeptember 18.

az almásfüzítői timföldgyár műszaki dolgozó elkészítették és üzembehelyezték a timföldipar első központi vezérlőtermét. a terem műszerfalán 170 műszert, jelzőt, illetve szabályozót helyeztek el. a vezérlőteremben mindössze egy mérnök és egy műszerész dolgozik. a kivilágított műszerfalon látják a timföldgyártás egész folyamatát, így például a gőz hőfokát, mennyiségét, nyomását, az energiafogyasztást, és ha üzemzavar keletkezik, azonnal intézkednek./mti/

11.25/gy AA. 56

12.10

- 22 -

bb 32. üzemszerűen gyártják a repülőgépről permetezhető növény-
védőszert

vid gg vm ki 1962. szeptember 18.

az elmúlt években sikerrel alkalmazták a magyar mezőgazdaságban a balatonfüzűi nitrokémiai ipartelepek hatásos növényvédőszert, a dikonirtot. a szilárd halmazállapotú, porszerű vegyi- anyagot felhasználás előtt vízben oldják, majd permetezőgépekkel juttatják a földekre. az oldott hatóanyag néhány nap alatt kiirtja a gyomokat. a szakemberek a dikonirtot tartják a leghatásosabb gabonagyomtalánító szernek. tavaly megpróbálkoztak repülőgépes permetezésével is. a légi permetezés ugyan beváltotta a hozzáfüzött reményeket, de néhány javítanivalóra is felhívta a figyelmet. a repülőgépes gyomirtásnak hátránya például, hogy a gép tartályainak feltöltése után sokat kell várakozni a hatóanyag oldódására, s ez akadályozza a folyamatos munkát. megállapították azt is, hogy a repülőgépek jelentős holtanyagot visznek fel a levegőbe, mert a dikonirt nem elég tömény, túl sok vizet tartalmaz.

a nitrokémia laboratóriumában ezért új gyomirtószert kísérleteztek ki, kizárólag repülőgépes permetezésre. a dikamintnak elnevezett anyag hasonlít a dikonirt-hoz, de oldottan hozzák majd forgalomba, hogy az ideiglenes repülőtereken ne okozzon idővesztést a hatóanyag feloldása. negyven százalékra növelték a szer hatóanyagának arányát a víz rovására. ezzel csökkent a holtanyag, s egy-egy felszállással nagyobb területet lehet gyomtalánítani.

/mti/ a repülőgépes permetezőszert üzemszerű gyártását megkezdték.

bb 33. előadások, kiállítások, tudományos viták a muzeumi hónap
fejér megyei programjában

vid fm/n vm fm 1962. szeptember 18.

a székesfehérvári istván király muzeumban összeállították az októberben rendezendő muzeumi hónap fejér megyei programját. székesfehérvárott és dunaujvárosban számos régészeti és művészettörténeti előadás hangzik el.

dunaujvárosban két kiállítás is nyílik: „az otthon”, című kiállítást az iparművészeti tanács rendezi, a másik kiállítás pedig csiszár elek festőművész alkotásai szerepelnek.
/folyt.köv./

11.30 /m

- 23 -

11.59

/bb 33. előadások.....1.folyt./vm

a muzeumi hónapban megalakulnak a fejér megyei néprajzi, régészeti és művészettörténeti munkaközösségek, hogy a megyében végzett kutató munkát összehangolják. dunaujvárosban létrehozák a muzeumbarátok körét, székesfehérvárott pedig „tagtoborzással”, növelik a muzeumbarátok számát. az alba regia című muzeumi évkönyv első évfolyamáról vitát rendeznek./mti/

- . -

bb 34. hivatásos művészek segítik vas megyében az öntevékeny együtteseket

vid fm/n vm fm

1962. szeptember 18.

az állandó színházat nélkülöző vas megyében nagy szerepet játszanak az öntevékeny kulturális együttesek. az elmúlt évadban 276 színjátszó csoport működött a megyében, s több, mint 1200 estén szórakoztatták a vasi közönséget. az előadások színvonala azonban nem mindig kapott jó kritikát. ezért az idei őszi-téli hónapokban nagyobb súlyt fektetnek az öntevékeny kulturális csoportok, főleg a falusi együttesek munkájára. a járási székelyeken találkozóra hívják meg a hivatásos művészeket és a műkedvelőket, hogy az utóbbiak tanácsokat, ötleteket kapjanak munkájukhoz. jó segítséget jelentenek majd ezek a találkozók a megye 17 irodalmi színpadának is. a közeljövőben további öt irodalmi színpad alakul a községekben./mti/

- . -

bb 41. a keddi piac

i n. j/j vm ká

1962. szeptember 18.

a nagyvásártelepre és a kilencedik kerületi, hámán kató téri piacra kedden 44 vagon és 58 tehergépkocsi áru érkezett, többek között 14 vagon burgonya, 9 vagon zöldpaprika, 8 vagon káposztaféle és 12 vagon különféle gyümölcs.

a főváros környéki kertészeti üzemek megkezdték az őszi góliát elnevezésű, fehér karalábé szállítását. kilónként 1.60 forintért hozták forgalomba. a bokorbabot kilónként 3.80, a főzőtököt és a fejéskáposztát 1.60, a paradicsomot 1.40-1.80, a töltenivaió zöldpaprikát 2.80, a lecsónakvaló paprikát 1.80, a gumós zellert 3 forintért árusították, a csemege tengeri ára csövenként 1 forintra csökkent. a burgonya, a főzőhagyma, a gyümölcs, a dinnye és a tojás ára nem változott./mti/

- . -
- 24 -

11.55

12.06 ✓

Mo

bb 35. 175 nap alatt 100 kilogrammosra hizlalják a sertéseket a vattai termelőszövetkezetben

vid j vm ká

1962. szeptember 18.

a borsod megyei vatta községben alakult szemere bertalan termelőszövetkezetben az idén kezdték meg két, egyenként 30-30 malacból álló falkával a gyors hizlalási kísérleteket. az eredmény kiváló: 175 nap alatt 100 kilogrammos súlyra hizlalták a sertéseket.

a leválasztott malacokat osztályozták és a kialakított falkáknál már 10-12 napos korban elkezdték a szilárd táplálék etetését. a szilárd takarmány forró vízbe kevert, durvára darált árpadara volt, amit egyre jobb étvágygal ettek a hizóba fogott malacok. később sertéstápot, kukorica-és árpadarából, valamint zabtejből álló eleséget kaptak a jószágok, s az adagokat a sertés fejlődésével folyamatosan emelték.

a tapasztalatok szerint a malackorban hizlalásra fogott sertéseknél a daraértékesítés majd 10 százalékkal jobb, mint a süldőknél. négy malac sikeres hizlalásánál egy ötödik meghizlalásához elegendő mennyiségű abraktakarmányt takarítottak meg.

a vattai tsz gyors hizlalási módszerét a járás több termelőszövetkeze tanulmányozta és vezeti be jövőre./mti/

- . -

bb 37. elkészült pest megye 165. községi művelődési otthona

i áe/gg vm fm

1962. szeptember 18.

a pest megyei péteri községben elkészült az új művelődési ház. a megyében ez a 165. falusi kulturális intézmény, amely a lakosság szórakoztatásáról és iskolán kívüli művelődéséről gondoskodik. építésére 163.000 forintot költöttek, ezenkívül a lakosság 28.000 forint értékű társadalmi munkát végzett. a színház- és mozitermen kívül három klubhelyiséget rendeztek be, ahol az ismeretterjesztő és szakköri foglalkozásokat is tartják./mti/

12. - 12.11 ✓

- . -
- 25 -

Mo

bb. 39. százszemélyes kórház az il 18-ason - különrepülőgéppel vitte algériába a magyar nép adományát

i kf/gy/ki

1962. szeptember 18.

a malév forgalmában egyre nagyobb helyet foglal el az áruszállítás, az idén eddig - a rendszeres járatokon kívül csaknem száz külön gép repítette a magyar export-árakat közeli és távoli országokba. a múlt hét végén finnországba, a helsinki-től mintegy hatszáz kilométerre északra fekvő ouluba két il 18-as több mint 20 tonna szőlőt vitt. vasárnap a menetrendszerű járat haterzer kiló paradicsom-paprikával „varázsolt”, friss magyar ízt a finn fővárosba. a légszállítványok között akad olykor különlegesség is.

ilyen nem mindennapos teherrel indult a ferihegyi repülőtérrel kedden reggel egy il 18-as különrepülő. „fedélzetén”, száz ágyas kórház teljes felszerelése repült algériába, a becses teher rakodása már hétfőn este megkezdődött: 100 ágy, 300 matrac, párnák, pokrócok, ápolói és orvosi köpenyek, fehérneműk, röntgen-berendezés, elektrokardiográf, különféle vizsgáló műszerek, orvosi készülékek, berendezések, egyszóval mindaz - szinte az utolsó „szögig”, - amire egy belgyógyászati kórház felszereléséhez szükség van. a küldemény feladója: a magyar szolidaritási bizottság.

x x x

a szakszervezetek országos tanácsa és a magyar vöröskereszt a szolidaritási hónapban a magyar nép adományaiból befolyt összegből, külön repülőgéppel, segély-küldeményt továbbított az algériai köztársaságba. a magyar vöröskereszt egy korszerű, százszemélyes kórház teljes berendezését, felszerelését, a szakszervezetek országos tanácsa pedig nagymennyiségű gyógyszer és ruhaneműt küldött a felszabadító harcok után nehéz körülmények között élő algériai nép megsegítésére. a szállítványt elkísérte a szot és a vöröskereszt küldöttsége, amely a helyszínen megvizsgálja, milyen további segítségre van szüksége a sokat szenvedett algériai lakosságnak./mti/.

12,10 /m 12.16

- 26 -

bb. 36. kétszáz önkiválasztó, illetve önkiszolgáló szaküzlet a bács-kiskun megyei falvakban

vid gg/gy/ki

1962. szeptember 18.

bács-kiskun megyében az idén is jelentősen bővült a földművelőszövetkezetek kereskedelmi hálózata. a bolthálózat korszerűsítésére a földművelőszövetkezetek mintegy hétmillió forintot költenek az év végéig, s ennek nagyrészt már felhasználták. a többi között bácsalmáson új huskimérőt, jánoshalmán pedig korszerű áruházat nyitottak. teljes átalakítás után tiszakécskén is megnyitott a modern áruház. decemberig harta községben vendéglőt és eszpresszót, soltvadkertben és kecelen áruházat, két másik faluban pedig cukrászdát rendeznek be.

gyors ütemben halad a megye bolthálózatának korszerűsítése, szakosítása is. az év végére elkészül a kétszázadik önkiválasztó, illetve önkiszolgáló falusi bolt, ami azt jelenti, hogy - átlagosan - majdnem minden községre két ilyen modern üzlet jut a megyében. /mti/

..

bb. 38. négy új szőlőfeldolgozó üzem kezdi meg munkáját az idei szüretben a duna-tisza közén

vid j/gy/ká

1962. szeptember 18.

az ország legnagyobb összefüggő szőlőtermő vidékén, a kiskunságban, rövidesen megkezdődik a szüret. a szárazság miatt apróbbak a szőlőszemek, a sok napsütés hatására azonban édesek, magas cukorfokúak lesznek a mustok. a pincék a legtöbb helyen már készen várják az új termést. az idén újabb négy helyen: bácsalmáson, csengődön, kecelen és kecskeméten állít munkába új feldolgozó üzemot az állami pincegazdaság. ezekkel együtt már 9 nagy kapacitású, korszerűen berendezett szőlőüzem működik a kiskunságban, s a termelőszövetkezetek termésének több mint 50 százalékát dolgozza fel. a kecskeméten épülő telep napi 4 000 mázsa szőlő feldolgozására lesz alkalmas.

az idén már teljes kapacitással üzemel a vaskuti borkombinát is. a csaknem 30 000 hektoliteres tárolótérrel ellátott üzemben egész gépsor préseli majd a környék hagyományos szőlőfajtáját, a vörös kadart./mti/

..

12.31
12.15

- 27 -

bb. 14. Őszi apadás a dunán - az alacsony vízállás miatt csökkentették a hajók és uszályok terhelését

i sb/tr/gy/vg

1962. szeptember 18.

az idén elmaradt a dunán a nyári zöldsár, mert a folyó az első félévben levezette medrében azt a vizet is, amit máskor az év közepére tartogatott. a csapadékszegény nyár után most a szokásosnál előbb - bár csak 4-5 nap a különbség - megkezdődött a koraiszi apadás. budapesten a múlt héten pénteken 180 centiméter volt a vízállás és kedde már a mérce 158 centiméteres jelzésre süllyedt a víz szintje.

az alacsony vízállás már nehézséget okoz a hajózásnak. a magyarországi duna-szakaszon még aránylag kedvező a helyzet, de a határokon túl, északon és délen egyaránt nehezebb a szállítás. ezért csökkenteni kellett az uszályok terhelését, nehogy fennakadjanak a gázlókon. az osztrák duna-szakaszon néhányszor már előfordult, hogy a sorbanállás is késleltette a szállítást, mert várni kellett a víziút felszabadítására, homokzatonyra futott hajók levontatására. az országos vízügyi főigazgatóság tájékoztatása szerint azonban a legutóbbi esőzés hatására két-három nap múlva budapestnél előreláthatóan mintegy 30 centiméterrel emelkedik a vízállás./mti/

..

bb 40. emlékbélyeg a nemzeti színház jubileumára

i kf/kf vm ki

1962. szeptember 18.

ugy látszik, a bélyeggyűjtők nem fogynak ki ebben a hónapban az újdonságokból. az „úrikerk”, bélyegsorozat után vasárnap az álatorvosi oktatás bevezetésének 175. évfordulója, valamint a súlyemelő világ-és európa bajnokság alkalmából jelent meg új bélyeg.

kedden reggel a nagyobb postahivatalokban és a november 7. téri filatelia üzletben ismét sokan vásárolták a legfrissebb magyar bélyeget. a posta megkezdte a magyar nemzeti színház fennállásának 125. évfordulójára készített egy forintos emlékbélyeg árusítását. az új bélyeg, az „évfordulók-csemények”, sorozat értéke, egressy gábort és a régi nemzeti színház homlokzatát ábrázolja./mti/

..

12.47/gy

12. 52

13 10 ✓

- 28 -

me

bb 42. a barátság vezeték első szovjet olajszállítmánya csütörtök hajnalban érkezik a kápolnásnyéki elosztó állomásra - szőnyben pár nap múlva megkezdik a feldolgozását

i szf/tr vm vg

1962. szeptember 18.

a négy baráti országot a szovjetunióval összekapcsoló barátság kőolajvezeték 130 kilométeres magyar szakaszának hét-főn délelőtt megkezdett feltöltése kedden a terv szerinti ütemben egész napon át tartott. a csehszlovákiai szivattyúállomásról elindított szovjet olaj kedden reggel elérte a magyar csővezeték ki szakasz 51. kilométerszelvényét. a csehszlovák szivattyúállomás 26-30 atmoszféra nyomással továbbítja a sűrű, nehéz folyadékot, amely körülbelül 2.5 kilométert halad a csőben óránként. a kőolajvezeték vállalat műszaki brigádja végig kíséri utján, hogy ha esetleg üzemzavar lépne fel, kijavíthassa a hibát. mind-ezideig semmi baj nem történt, a csővezeték rendszerben működik. csütörtökön hajnalban várják az olaj érkezését a kápolnásnyéki elosztótelepre. a kápolnásnyéki tartályokból rövid ülepítés után nagyrészt még ezen a héten a régi dél-zalai vezetéken keresztül szőnybe továbbítják az olajat, ahol a százhalombattai dunai kőolajfinomító elkészültéig feldolgozására sor kerül. kisebb részét vasuti tartálykocsikba fejtik és úgy viszik más olajfinomítóba.

a barátság vezetéken érkező olaj feldolgozása nem jelent problémát, mert az olajfinomítók vasuton eddig is kaptak romaskinói olajat és benzint, petróleumot, gázolajjal, fűtőolajjal, kenőolajjal való feldolgozási módját tökéletesen kidolgozták. a csővezetéken határidőre megérkezett első 15.000 tonnás szállítmánya és a következőkkel azonban a finomítók most már több és lényegesen olcsóbban szállított kőolajhoz jutnak és így az eddiginél gazdaságosabban tudják teljesíteni feldolgozási tervüket./mti/

..

bb 46. a pártkongresszus tiszteletére határidő előtt négy héttel befejezték a mátravidéki erőmű 4-es számú kazánjának rekonstrukcióját

vid gg vm ki

1962. szeptember 18.

a mátravidéki erőműben négy vállalat és az erőmű munkásai a pártkongresszus tiszteletére határidő előtt négy héttel befejezték a 4-es számú kazán rekonstrukcióját. a határidőrovidítés háromnegyedmilió forint megtakarítást jelent a vállalatnak./mti/

..

13.00/gy

13.09

13 20 ✓

- 29 -

me

bb 44. nyolcvan „elveszett”, traktoros már jelentkezett, de még mindig több, mint kétszáz erőgépvezetőre van szükség volna megyében

vid j vm ká

1962. szeptember 18.

a tolna megyei gépállomásokra minden korábbi esztendőnél nagyobb munka vár az őszi hónapokban: a szállításokon kívül még 110.000 hold mélyszántás, 80.000 hold vetőszántás és 100.000 hold vetés van hátra. a gépállomások gépparkja lehetővé tenné, hogy december 10-ig minden munkával végezzenek, de szinte valamennyi gépállomáson hiányzik a kellő számú traktoros. ez a magyarázata annak, hogy bár több mint 800 gép tudna két műszakban dolgozni, jelenleg a kétszázat sem éri el a két műszakban dolgozó traktorok száma.

az elmúlt években elegendő számú traktorost képeztek ki, s az idén is háromszázötvenen tettek vizsgát, akik közül százhatvan ketten falujuk termelőszövetkezetének tagjai lettek, a többiek azonban más munkahelyen dolgoznak. a megye területén többszáz traktoros helyezkedett el ipari üzemekben, de nem ritka az sem, hogy a falujába visszatért traktorvezető más beosztást kapott termelőszövetkezetében.

az őszi munkák sikere elsősorban a traktoroslétszámtól függ, ezért tolna megye gépállomásainak vezetői most a különböző munkahelyeken felkeresik a képzett traktoristákat, s megállapodnak velük, hogy három hónapos munkát vállaljanak a legközelebbi gépállomáson. az első napok eredménye biztató; az „elveszett”, traktorosok közül eddig nyolcvan jelentkeztek a gépállomásokon, de még több, mint kétszázat várnak, hogy hiánytalanul el tudják látni az őszi munkákat./mti/

bb. 45. megnyílt a győri kisiparosok kiállítása

vid gg/gy/ki

1962. szeptember 18.

a kisiparosok országos szövetségének győri és győr járási csoportja rendezésében kedden délután kiállítás nyílt győrről a kiosk klubhelyiségében. az egy hónapig tartó kiállításon hetenként változó anyaggal mutatják be, hogyan látja el a lakosság szolgálatát a győr városban és a járásban működő mintegy 800 kisiparos. a kiállított cikkek, elsősorban ruházati termékek és lakberendezési tárgyak az egyéni ízlésnek megfelelően készülnek és kiváló minőségükkel tűnnek ki./mti/

13, 18 /m 13, 11

- 30 -

13, 10 ✓

bb. 43. ezer arató a szarvasi rizsföldeken - vágják az amerikai és kínai törpecirkot, gépek törlik a kukoricát az öntözési és rizstermesztési kutató intézet 22 000 holdas gazdaságában

vid j/gy/ká

1962. szeptember 18.

a szarvasi öntözési és rizstermesztési kutató intézet területe az év elején kisebb gazdaságok hozzácsatolásával 22 000 holdra gyarapodott. a nagy területen igen sokrétű az őszi munka. az örki vezetői és munkásai a pártkongresszus tiszteletére vállalták, hogy minden betakarítási, szántási és vetési munkával határidő előtt készülnek el.

amerre a szem ellát, emberek és gépek nagy csoportjai szorgoskodnak a földeken. a káki területen, ahol csaknem kétezer holdon termesztettek szovjet és helyi nemesítésű rizst, a nemrég lecsapott telepen ezer rizsarató látott munkához. a rózsási területen vágják az amerikai és a kínai törpecirkot. a szikes talajon is jól diszlik, kukoricával egyenértékű takarmánycirokból legalább 45 vagon, jó minőségű vetőmagot adnak a népgazdaságnak.

a kukoricaföldeken nyolc csőtörőgép dolgozik. a szarát azonnal szecskázzák, a csöveket pedig a politechnikai oktatásra járó gimnazisták és a gyakorlati munkán résztvevő felsőfokú mezőgazdasági technikum hallgatók fosztják. naponta legalább 1 000 mázsa kukoricát takarítanak be. jól halad a szántás-vetés is, éjszakánként 62 különböző típusú traktor szánt./mti/

bb. 47. pártkongresszusi versenyben kitűnt brigádokat jutalmaztak meg a győri vagongyárban

vid gg/gy/ki

1962. szeptember 18.

kedden a wilhelm pieck vagon és gépgyár minden üzemrészében pénzjutalmat adtak át a pártkongresszusi versenyben eddig legjobb eredményt elért brigádoknak. összesen 42 brigádot jutalmaztak meg. közülük többen megkapták a szakszervezeti bizottság vándorzászlaját is, amit üzemrészenként havonta ítélnek oda. néhány, műszakiakból álló brigád is van a jutalmazottak között. ilyen a vagon 28-as alkatrészüzem műszaki brigádja, amely használaton kívüli készülékek átalakításával 55 000 forintot takarított meg, a motorgyáregységénél pedig a 22. kongresszus brigád, mely az anyaggazdálkodásban ért el jó eredményt./mti/

13, 24 /m

-31-

MO

bb 48. időjárásjelentés

tr vm

1962. szeptember 18.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. szeptember 18-án,
kedden délben 12 órakor:

hűvös idő, további eső

európa időjárása ciklonok hatására felhős, hűvös, sokfelé
esős. hazánkban tegnap országszerte esett az eső, néhány helyen
zivatar is keletkezett. az eső mennyisége a dunántul egyes helyein
elérte a 30-33 millimétert, ezzel szemben a tiszántul legnagyobb
részén nem mértek öt milliméternél nagyobb esőt. a nyugati
határszélen napközben sem emelkedett a hőmérséklet 15-16 fok fölé
és itt ma hajnalban 10-11 fokos hőmérsékleteket mértek. ezzel
szemben a keleti országrészen 28-30 fokig emelkedett napközben a
hőmérséklet és ma hajnalban a levegő hőmérséklete 14-17 fokig
hűlt le. a nyugati és keleti országrész közötti hőmérséklet külön-
ség ma délelőtti még mindig fennáll, 11 órakor sopronban tíz,
ugyanakkor békéscsabán 21 fokot mértek.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 17.2 fok
volt, a sokévi átlagnál 0.8 fokkal magasabb. ma 12 órakor buda-
pesten a hőmérséklet 13 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás
754 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú. a balaton vizének
hőmérséklete síófokon 17 fok.

várható időjárás szerda estig: felhős idő, sok helyen
újabb esővel. mérsékelt, a dunántulon megerősödő szél. a hőmér-
ség keleten tovább csökken, nyugaton nem változik. várható
legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet keleten 12-15, nyugaton 8-12
legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 13-17 fok között.

a duna vizállása kedden délben 157 cm./mti/

13,45 /m 44.23

- 32 -

bb. 49. osló és lipcse után a hazai érdeklődőknek is bemutatták a
„pesti divatot”,

t sz/tr/gy/vg

1962. szeptember 18.

a legnagyobb konfekciógyárak és a ruhaipari tervező válla-
lat őszi-téli kollekciójából rendeztek divatbemutatót kedden a
duna szállóban. a kollekció egyrésze a közelmúltban oslóban és
lipcsében járt, ahol mind a szakértők, mind a közönség körében
nagy sikert aratott. az új idények kezeletkor a modex külkeres-
kedelmi vállalat a párizsi szalonokkal egyidőben több kiállítást
rendezt külföldön, különböző nagy városokban és nemzetközi vá-
sárokon, hogy ily módon is szemléltesse a magyar ruhaipar magas
szinonálát. oslóban most elsősorban a szakértőknek, lipcsében
pedig a nemzetközi vásár résztvevőinek mutatták be a legújabb
magyar divatkreációkat.

az öltözködési tanács utmutatásai alapján készült és
kedden bemutatott ruhamodellek nagyrésze az őszi-téli idényben
forgalomba kerül. az újvonalu kabátok gyártását már megkezd-
te a május 1. ruhagyár, most a divatos férfi öltönyök készül-
nek a vörös október férfiruhagyárban, a minőségi női- és gyer-
mekruhagyár termékeit szintén a legújabb modellrajzok szerint
gyártják.

a pesti divat iránti érdeklődést mutatja az a tény is,
hogy a keddi divatbemutatóról felvételeit készítette az osztrák és
az angol televízió./mti/

bb. 50. divat a kendő és a sál - mélytónusu és mégis élénk szí-
nek előtérben - kendő- és sálkiállítás nyílt az okisz bemutató-
termében

t tó/tr/gy/vg

1962. szeptember 18.

a textil kizövé és a divatáru nagykereskedelmi vállalat
rendezésében kedden kendő- és sálkiállítás nyílt az okisz
népköztársaság utja 12 szám alatti bemutatótermében. a kisipari
és a háziipari termelőszoövetkezetek mintegy 900 kendőt és sá-
lat állítottak ki. a kendő- és sáldivatban három féle alapanyag
dominál: a tisztaselyem, a muszlin, és a monofil nevű műszál-
kelme. a kereskedelem tapasztalatai szerint mind jobban divattá
vállik a kendő. bár a nylon néven ismert monofil kendő „sláger”,
mind nagyobb teret hódít a tisztaselyem is. a mostani divat-
iránynak megfelelően a kendő- és sáldivatban a mélytónusu és
mégis élénk színek dominálnak. változatlanul kedveltek a pettyes
kendők és sálak, jól lehet az izlés mindinkább eltolódik a ha-
tározott körvonalu mintáktól, az absztrakt minták felé. a ki-
állított modellek kisebb része már kapható az üzletekben, nagyobb
része azonban csak ezután kerül forgalomba.

az érdeklődők egy hétig tekinthetik meg a kiállítást.
/mti/

14,00 /m 44.31

- 33 -

bb. 51. csütörtökre várják az egymilliomodik látogatót az országos mezőgazdasági kiállításra

t so/gg/gy/ká

1962. szeptember 18.

az esősre fordult időjárás valamelyest csökkentette ugyan a 64. országos mezőgazdasági kiállítás látogatóinak számát, de még így is nagyon sokan keresik fel a magyar mezőgazdaság nagy seregszemléjét. csütörtökre várják az egymilliomodik látogatót, aki televíziót kap ajándékba. hétfőn 48 000 vendége volt a kiállítás-városnak, s a keddi napon a szemerkélő eső ellenére is egész nap népesek voltak a különböző pavilonok. a látogatók többsége most a belső bemutatók iránt érdeklődik. különösen nagy sikere volt kedden a kertészeti pavilon érdekes látványosainak, ezrek nézték meg a nemzetközi borverseny díjnyertes borait, a kétnaponként felújított gyümölcsbemutatót.

nagy a látogatottsága az idén első ízben megrendezett kémiai bemutatóknak is. a rendezők elhatározták, hogy az érdekes bemutatót a kiállítás bezárása után is meghagyják, mivel a kémiai szerek alkalmazásának lehetőségét egyre inkább növekednek és a szakemberek itt részletes tájékoztatást kaphatnak a legújabb módszerekről.

hétfőn este furcsa baleset történt a halászati pavilonnál. az óriásharcsa szétfeszítette akváriumát, úgyhogy átmenetileg kénytelenek voltak a halászcserda kimérésre szánt halai számára épített medencébe átvinni. a kiállítás másik sztárja, a több mint öt mázsás hízó továbbra is jól érzi magát, számára kedvező a hűvösre fordult időjárás. a korábbi évek gyakorlatától eltérően valószínűleg jó egészségben megéri a kiállítás végét.

a vendéglátó üzemek számára sem okoz különösebb gondot az esősre fordult időjárás. a mátyás pince étteremben, a kulacsban és más fedett helyiségekben több mint kétezer ülővendéget szolgálhatnak ki.
/mti/

14,40 /m 11.57

- 34 -

bb 52. az ENSZ európai gazdasági bizottságának

k sz tm vm vg

1962. szeptember 18.

genfben ülésező kereskedelemfejlesztő bizottsága az angol delegáció javaslatára ismét a bizottság alelnökévé választotta nyerges jános kereskedelmi főtanácsost, a magyar delegáció vezetőjét./mti/

bb 53. őszi hírek a Balatonról - hazautaztak a szot üdülők vendégei - költöznek a Kisbalaton vándormadarai - megkezdődött a kirándulóidény

vid gg-lm xi

1962. szeptember 18.

szeptember első hetének kellemes, verőfényes napjait esős, hűvös időjárás váltotta fel a Balaton partján is. kedden a Balaton-part hat üdülőtelepén bezárták kapuikat a szot üdülőházai és ezzel megkezdődött az utolsó turnus, a mintegy tízezerfőnyi vendégsereg „hazavándorlása”. szeptén újabb három üdülőtelepen fejeződik be a nyári üdültetési idény. az öt nagyobb, központi üdülőtelepen, Balatonfüreden, Siófokon, Balatonföldváron, Badacsonyan és Hévízen szeptember 26. és október 2. között zárnak az üdülők, ezután már csak a téli üdülők tartanak nyitva.

az üdülési szezon befejeződése ellenére a tóparti szállodákban alig kapható hely. a Tihanyi motel 250 helyét a szot vette igénybe beutaltjainak elhelyezésére. másutt a külföldi turisták népes csoportja i béreltik a szállodai szobákat. a külföldi rendszámu személygépkocsik száma a napokban mondhatni nagyobb, mint a főszezonban. különösen sok turista érkezett Olaszországból, Németországból és Ausztriából, de nem ritka a párizsi és London feliratu gépjármű sem. az elsőosztályu campingekben még 3-4 külföldi nemzeti lobogó jelzi a turistacsoportok ittlétét, a strandok azonban már teljesen elnéptelenedtek, s a vendégek többsége kirándulással tölti napjait.

a Balaton vidékén egyre több jelenség utal a nyár elmúlására. a Tihanyi kút környékén kezdenek gyülekezni a halak, s ezen a helyen, a tó legmélyebb részén, a horgászok Ladikjai hatalmas kört alkotnak. a Balaton-felvidéki szőlőshegyekben megkezdődött a szüret. a Keszthelyi rezervátumban a nászra készülő szarvasbikák bőgésétől hangosak az éjszakák. nyugatnémet és osztrák vadászok csoportjai járják az erdőket és már elejtették az első tizkilős agancsu szarvasbikát. a Kisbalatoni madártanyákról naponta indulnak hosszú vándorújukra a vizimadarak csoportjai. elhagyták már tanyáikat a nyáriludak, a kiskócsagok, a bibicek és a kormoránok. jelenleg csak a szürkegémek és a nagykócsagok tartózkodnak a vizen. az északi madarak még nem érkeztek meg, s ez arra mutat, hogy a szeptember nem lesz túlhideg, a gyakori esőzések ellenére nem köszönt be tulkorán a hideg idő./mti/

16.10/a

- 35 -

bb 54, befejeződött az állatorvostudományi egyetem jubileumi tudományos ülészsaka
1962. szeptember 18.
t ie-lm ká

kedden befejeződött az állatorvostudományi egyetem jubileumi tudományos ülészsaka, a hazai állategészségügyi intézmények munkatársai, valamint a külföldi vendégek az állatorvostudományi elmélet és gyakorlat számos új kutatási eredményét és módszerét ismertették. négy szekcióban összesen 69 előadás hangzott el, ezeknek csaknem egyharmadát külföldiek tartották.

mind a négy szekció tanácskozásán első helyen szerepeltek a nagyüzemi gazdálkodásból adódó új állategészségügyi feladatok, illetve ezek korszerű megoldási lehetőségei. a fertőző és parazitás betegségekkel kapcsolatban főként a megelőzés és a tömeges gyógyszerek kezelés új módszereiről számoltak be. az élettani témakörben megvitattak több olyan új elméleti megállapítást, amelyek alapján mind az orvoslási, mind a takarmányozási eljárások továbbfejleszthetők. ismertették az új, rádióizotopos kísérletek eredményeit is. a belgyógyászati, sebészeti és szaporodásbiológiai előadások a mezőgazdaságunkban legfontosabb, s az állatorvostudományban most előtérbe kerülő állatfajok: a szarvasmarha, a sertés és a baromfi problémáival foglalkoztak.

az állatorvostudományi egyetem fennállásának 175 éves jubileuma alkalmából hazánkba érkezett külföldi vendégek a következő napokban megtekintik az ország több állategészségügyi és mezőgazdasági intézményét./mti/

..

bb 55. a rádióaktív sugárzás a vegyipar szolgálatában - a polipropilén „kiütött”, molekulái - ultraibolya fény új tulajdonságokat ad a műanyagoknak - összefüggés az elektromos erőtér és az izotóp sugárzás között

vid tr-lm ki

1962. szeptember 18.

a magyar kémikusok egyesülete és az országos atomenergia bizottság nemzetközi sugárkémiai tanácskozása kedden tihanyban folytatta munkáját. neves külföldi és hazai szakértők szenzáció számba menő előadásokon számoltak be a kémiai ipart forradalmasító új eljárásról, a rádióaktív sugárzással meggyorsított, tökéletesített vegyszergyártásról.

/folyt. köv./

16.25/a

- 36 -

bb 55. /a rádióaktív sugárzás....1. folyt./-lm

hardy gyula egyetemi tanár a műanyagipari kutató intézet igazgatója az ülészsakon nagyjelentőségű bejelentést tett. beszámolt arról, hogy a hazai kutatók változtattak a klasszikus műanyaggyártási módszeren. eddig folyékony, képlékeny halmazállapotú vegyszerekből bonyolult munkafolyamatokkal állították elő a szilárd polipropilén műanyagot. a költséges gyártástechnológiát, az anyag „kiszikkasztását”, rádióaktív izotópos kezeléssel sikerült feleslegessé tenni. az alapanyagot nem oldatban, hanem kristályos formában vihetik a gyártóberendezésbe, ahol izotópos besugárzásnak teszik ki. a nagyenergiájú sugarak valósággal felgerjesztik a molekulákat és az anyag belső szerkezetében történő elváltozások a műanyaggyártáshoz elengedhetetlen kémiai reakciót váltják ki. így lényegében munkára fogják a sugárzás energiáját, amely a legújabb megállapítás szerint - a molekulákból „kiütött”, az elektronok nagyobb tömegét, az „egyensúly”, felbomlása, az elektron-hiány egymáshoz való közeledésre serkenti a molekulákat, és ez a gyakorlatban a szilárd, kemény műanyag megszületését jelenti. hasonló kísérletek a chapiro világhírű vegyész irányításával franciaországban más területen is sikerrel jártak. a neves francia kémikus bejelentette, hogy sikerrel próbálkozott meg a fényel történő műanyaggyártással is. laboratóriumában azt tapasztalta, hogy egyes esetekben az ultraibolya a vegyszerek belső szerkezetében a rádióaktív sugárzáshoz hasonló változásokat idéz elő. a véletlen megállapítást követő beható munka eredményeként új tulajdonságokkal „ruházták fel”, az ismert, az iparban keresett polietilént. a „fényfürdő”, -ből kikerülő anyag molekulái jobban összekapcsolódnak és eredeti helyüket magas hőmérséklet hatására sem változtatják meg. az új polietilén 120 fokot is elbir és így a háztartásokban, üzemekben széles-körben alkalmazhatják majd.

a konferencia eddigi legnagyobb meglepetését a szakemberek körében sz. sz. medvegyev moszkvai professzor felolvasott előadása keltette. a kiváló szakember összefüggést talált a rádióaktív sugárzás erőssége és a kísérletek során gerjesztett elektromos erőtér, között. ezt a jelenséget az izotópos vegyszergyártásnál alkalmazta. új módszere lehetővé teszi, hogy elektromos erőtér alkalmazásával szabályozható a rádióaktív-sugárzás okozta kémiai változások. így egyszerű módszerrel szabályozhatják a besugárzott rádióaktív energia-mennyiségét, ami végső soron eltérő tulajdonságú műanyagcsaládok gyártását teszi lehetővé./mti/

..

16.30/a

- 37 -

bb 56. meghalt aranyossi pál

fm-lm öz

1962. szeptember 18.

a magyar újságírók országos szövetsége fájdalommal jelenti, hogy aranyossi pál nyugdíjas újságíró szeptember 18-án 75 éves korában elhunyt. aranyossi pál elvtárs több mint fél évszázadon át dolgozott a sajtóban. az első világháborút megelőző években számos fővárosi és vidéki lapban jelentek meg színvonalas írásai. négy évi froniszolgálat után hazatérve, 1919-ben a kommunisták magyarországi pártjának tagjaként a vörös újság szerkesztőségében dolgozott. a tanácsköztársaság leverése után emigrációba kényszerült. három évig stockholmban, ezt követően berlinben, majd párizsban tevékenykedett. a humanité, a regards, az images de jour hasábjain jelentek meg cikkei, publicisztikai írásai. 1939 őszén, a háború kitörésekor franciaországban több magyar kommunista-val együtt internálták. másfél év után megszökött, illegális párt-hazatért, s attól kezdve tevékenyen résztvett az illegális párt-munkában. a felszabadulás után a szabadság szerkesztőségében, majd két évig a jövővíz szerkesztőjeként dolgozott, 1947-től 1950-ig a muosz titkára, nyugdíjba vonulása előtt a prágai telepress szerkesztője volt. azóta is, amíg egészségi állapota lehetővé tette, gyakran láttak napvilágot nagy tehetségét, sokoldalú tudását és műveltségét tükröző harcos, haladó szellemű írásai.

aranyossi pál elvtársat a magyar újságírók országos szövetsége saját halottjának tekinti. temetéséről később intézkednek./mti/

..-

bb 57. az eső 20.000 holdon találta földben az őszi magvakat bács megyében

vid j-lm cz

1962. szeptember 18.

két hónapi késéssel ugyan, de végre megérkezett az első kiadós eső a duna-tisza közére is, s az előkészített területeken több mint 20.000 holdon földben érte a magot. a kényszer-pihenő alatti a traktorosok megyeszerte hozzáláttak a gépek karbantartásához, az elkopott alkatrészek felújításához, hogy a felázott fellazult talajokon üzembiztos gépekkel láthassanak munkához./mti/

..-

16.45/a

- 38 -

bb 58. finn újságíróküldöttség érkezett hazánkba

gg-lm fm

1962. szeptember 18.

a külügyminisztérium meghívására hattagu finn újságíróküldöttség érkezett budapestre. a finn újságírók egyhetes magyarországi látogatásuk idején megismerkednek hazánk ipari, mezőgazdasági és kulturális eredményeivel.

toivo h. heikkilä, a finn köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete kóktélt rendezett, zádor tiber, a külügyminisztérium sajtóosztályának vezetője pedig vacsorát adott a finn újságírók tiszteletére. a vacsorán megjelent heikkilä budapesti finn nagykövet és darvasi istván, az mszmp központi bizottsága agit.prop. osztályának helyettes vezetője is. /mti/

..-

bb 59. több mint 38 milliméter csapadék hullott somogyban - negyvenezer hold előkészített talaj várja a vetőmagot

vid j-lm cz

1962. szeptember 18.

somogyban hétfőn a délelőtti óráktól kezdve csendes eső áztatja a kőkeményre száradt földeket. kedden délig több mint 38 milliméter eső hullott le. a gépállomási és termelőszövetkezeti traktorosok az esőt megelőzően derekas munkát végeztek a száraz talajon: több mint 58.000 holdon készítettek magágyat, s ebből mintegy 20.000 holdon tették földbe az őszi magját. az eső elállta után már semmi akadálya sem lesz annak, hogy teljes erővel folytassák a kalászosok és takarmánykeverékek vetését.

a munka meggyorsítása érdekében a megyei párt és tanácsszervek felhívással fordultak a termelőszövetkezetekben és üzemekben dolgozó s a traktorvezetéshez értő munkásokhoz: jelentkezzenek mezőgazdasági munkára. a felhívásnak máris megvan az eredménye: eddig ötvenen jelentkeztek. a nagybajomi gépállomás körzetében levő termelőszövetkezetekből 12 traktoros kért gépet. a szövetkezetiek valamennyien egy-egy traktoros váltótársai lesznek./mti/

..-

17.10/a

- 39 -

bb 60. előadás afrikáról és indiáról a borsodi földrajzi hét keretében

vid fm/n-lm fm

1962. szeptember 18.

a 6. borsodi földrajzi hét alkalmából kedden miskolcon a tit székházában előadói konferenciát tartottak, a megye minden részéről érkezett nyolcvan földrajzszakos tanár és a tit munkájában résztvevő előadó előtt dr. futó józsef főiskolai tanár afrika politikai és gazdasági földrajzáról tartott előadást.

az előadói konferencián megjelent a hazánkban tartózkodó külföldi földrajztudósok közül s.p. chatterjes, a kalkuttai egyetem dékánja, az indiai földrajzi társaság elnöke is és vetített-képekkel kísért előadást tartott india tájai címmel./mti/

bb 61. esztergom-kenyérmezőn megnyílt az új, felsőfoku vegyipari gépészeti technikum

vid gg-lm ki

1962. szeptember 18.

kedden esztergom-kenyérmezőn czottner sándor nehézipari miniszter ünnepélyesen megnyitotta a felsőfoku vegyipari gépészeti technikumot. az új oktatási intézmény a bányagépészeti és bányavillamossági technikumban kapott helyet. nappali tagozaton hatvan, gimnáziumot vagy szakközépiskolát végzett fiatal képeznek ki a vegyipari üzemek számára. a tanulmányi idő három év./mti/

bb 62. egészségügyi kérdésekről tárgyalt a szegedi tanács végrehajtó bizottsága

vid fm/n-lm fm

1962. szeptember 18.

szeged megyei jogú város tanácsa végrehajtó bizottságának keddi ülésén megvizsgálta az anya- és csecsemő- és gyermekvédelem javítására hozott intézkedések eredményeit, megállapították, hogy 1959 óta ezen a területen jelentős előrehaladás történt. az elmúlt három évben megteremtették például a gyermekorvosok körzeti hálózatát. hét olyan főfoglalkozású gyermekszakorvosi állítottak munkába, akik zömmel a munkáslakta kerületekben tartanak rendelőt. a szülőknek így nem kell a nagyforgalmu központi gyermekszakrendelőben várakozniok és lakóhelyükhöz közel találják meg a gyermekeket gyógyító orvosokat. a körzeti gyermekgyógyászok, - akiknek rendeléseit 1962 első felében több mint 32.000-en vették igénybe - otthonukban is gyakran felkeresik kis pácienseiket.
/folyt. köv./
17.15/a

- 40 -

bb 62. /egészségügyi... folyt./-lm

az orvosok munkáját védőnők segítik, akiknek létszáma a városban ma már csaknem ötször annyi, mint tíz évvel ezelőtt volt. az orvosok és a védőnők közösen végzik a betegségek megelőzését célzó családlátogatásokat, s tájékoztatják egymást körzetük gyermekeinek helyzetéről. újabb előrelépést jelent, hogy ebben az évben még két körzeti gyermekgyógyász és két védőnő kezdi meg munkáját szegeden.

eredményes a terhesanyákról és a csecsemőkről való gondoskodás is. egy-egy kismama terhessége idején átlagosan öt-hat alkalommal keresi fel a tanácsadót. a csecsemőket otthonukban gyakran meglátogatják a védőnők s a szülők is szívesen felkeresik gyermekeikkel a tanácsadó szolgálatot.

a végrehajtó bizottság ülésén ismertették azt is, hogy a koraszülések számának további csökkentésére újfajta vizsgálati módszereket vezetnek majd be a tanácsadásokon. fel akarják tárni a koraszüléseket előidéző okokat, hogy megfelelő megelőző intézkedéseket tehessenek./mti/

bb 63. a soronkövetkező feladatokról tárgyalt a hazafias népfront szabolics-megyei bizottsága

vid fm/n-lm fm

1962. szeptember 18.

a hazafias népfront szabolics-szatmár megyei bizottsága keddi ülésén a mozgalom soronkövetkező feladatairól tárgyalt. a termelőszövetkezetek politikai, gazdasági megszilárdítása érdekében elősegítik a közös gazdaságok közötti munkaversenyt, a szocialista brigádmozgalom résztvevőinek tapasztalatcseréit, közös megbeszéléseit. felvilágosító munkáit és személyes példamutatással vonják be a családtagokat az őszi munkákba. a zárszámadó közgyűlések előtt megvitatják a gazdálkodás eredményeit, hibáit, megyei és járási ankétokat rendeznek a kenyérgabona-ellátásról, a takarmánygazdálkodásról, a gyümölcs- és szőlő-telepítésről, a belviz- rendezésről és öntözésről, a növényi kártevők elleni védekezésről. támogatják a kinelyezett mezőgazdasági technikumok osztályok, az ezüstkalászos tanfolyamok, a mezőgazdasági szakkörök működését.

tovább szélesedik a népfront kulturális tevékenysége. rövidesen megalakítják a tanyai akcióbizottságot, amely megvizsgálja a nyiregyházi, a nagykallói, a baktalórántházi, a tiszalöki járás és a szatmári részek tanyai településeinek problémáit, s a tapasztalatok alapján javaslatot készít az ott élő lakosság kulturális igényeinek jobb kielégítésére./mti/

17.30/a

- 41 -

bb 64. országos szántóverseny, nemzetközi gépbemutató zsámbékon
t kz/gg-lm ká 1962. szeptember 18.

a herceghalmi állami gazdaság zsámbéki üzemegységében kedden délelőtt álltak rajthoz a 2. országos szántóverseny résztvevői. négy állami gazdasági, tizenkét termelőszövetkezeti és huszonkét gépállomási, tehát együttesen harmincnégy kiváló, a korábban megrendezett megyei versenyeken első, illetve második helyezést elért traktoros vetélkedett ez alkalommal az első-ségért. a verseny statisztikájában több érdekes adattal szolgál. így például egész mezőgazdaságunk gépesítésében végbement minőségi változást tükrözi, hogy jelentősen emelkedett az univerzális traktorok száma. a versenyzők 66 százaléka állt rajthoz ilyen típusu géppel. figyelemreméltó a fiatalok nagyarányú részvétele. a versenyzők csaknem 50 százaléka harminc éven aluli. a tapasztalat és a gyakorlat fontossága mellett bizonyít az az adat, hogy az idei verseny résztvevőinek többsége 5-10 éves gyakorlattal rendelkezik.

a mezőgazdasági gépészek és általában a mezőgazdasági szakemberek által nagy érdeklődéssel kísért verseny megnyitóján résztvett alfred hall, a nemzetközi szántóverseny-bizottság főtitkára, kovács istván, a mezőgazdasági és erdészeti dolgozók szakszervezetének főtitkára, a kohó- és gépipari, illetve földművelésügyi minisztérium több vezető munkatársa. megnyitó beszédet királyi ernő, földművelésügyi miniszterhelyettes mondott.

mint többek között rámutatott, a verseny a minőségi traktorosmunka seregszempléje.

- nem kiugró és utánozhatatlan rekordokra, hanem a szántáskultúra országosmértű megjavítására, tökéletesítésre és ezáltal a terméseredmények országosmértű emelésére törekszünk. bizunk abban, hogy a második országos szántóverseny résztvevői minőségi munkájukkal, módszereikkel követendő példát szolgáltatnak mindazokban az őszi munkákban, amelyek időbeni elvégzése elsőrendű feltétele a jövőévi jó termésnek.

a megnyitóbeszéd után csakhamar felröppent a verseny kezdetét jelző rakéta, a kora reggel óta zuhogó esőben megkezdődött az ország legkiválóbb traktorosainak vetélkedése. minden egyes gépnek - ekevasásként - 1000 négyzetméteres területet kellett felszántania.

/folyt. köv./

17,37/a

- 42 -

PK

bb 64. /országos szántóverseny...1.folyt./-lm

a 2. országos szántóverseny eredményhirdetésére a délutáni órákban került sor. az első díjat - aranyérmet a danuvia motor-kerékpárt - árvai jánosnak, a kertészeti kutató intézet török-bálinti gazdasága dolgozójának, a második díjat - ezüst érmet és televíziós készüléket - biró ferencnek, a polgári gépállomás traktorvezetőjének ítélte oda a bírálóbizottság. ugyanő kapta az ország legjobb ifju traktorosát megillető díjat, a kisz központi bizottsága által adományozott táskarádiót és ólomkristályvázát. a verseny harmadik helyezettje papp sámuel, a putnoki gépállomás dolgozója lett.

a már általánosan használt gépek versenye mellett nemzetközi gyakorlati gépbemutatót is rendeztek. 25 új típusu - jórészt a mezőgazdasági kiállításon is látható szovjet, német, lengyel és magyar gépet tanulmányozhattak ez alkalommal a résztvevő szakemberek munka közben./mti/

..-

bb 65. a finn ujságíróküldöttség az országgyűlés alelnökeinél
tm-lm cz 1962. szeptember 18.

vass istvánné, dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnökei kedden délután fogadták a hazánkban tartózkodó finn ujságíróküldöttséget és szívélyes beszélgetést folytattak a delegáció tagjaival. a finn ujságírók a beszélgetés során megismerkedtek az országgyűlés munkájával, az országgyűlési és tanácsi választások rendszerével, majd számos kérdést tettek fel. a beszélgetés után a küldöttség tagjai megtekintették a parlament épületét./mti/

..-

bb 66. szarka károly külügyminiszterhelyettes fogadta a mali köztársaság első magyarországi nagykövetét

küm /erb/ ge/gk-lm cz 1962. szeptember 18.

szarka károly külügyminiszterhelyettes kedden fogadta abdoulaye maiga-t, a mali köztársaság magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét megbízólevelének a közeljövőben történő átadásával kapcsolatban./mti/

18.15/.a

- 43 -

PK

bb 67. /a barátság-olajvezeték magyar szakaszának üzembehelyezése megdönthetetlen bizonyítéka, hogy a szocialista országok közötti barátság tettekben nyilatkozik meg - Czottner Sándor nehézipari miniszter nyilatkozata a távvezetéki olajszállítás jelentőségéről

t szf/gg-lm g

1962. szeptember 18.

abból az alkalomból, hogy a barátság-távvezeték magyar szakaszán megkezdődött az olajszállítás, kőolajfeldolgozó iparunk részére, az mti munkatársa megkérte Czottner Sándor nehézipari minisztert, mondja el, mit jelent népgazdaságunknak ez a segítség.

-nemrég átadtuk rendeltetésének a béke-villamostávvezetékét, amelyen elektromos energiát kapunk a szovjetuniótól - kezdte nyilatkozatát a miniszter. - alig két hónappal e nagyjelentőségű esemény után újabb hasonló eseményre került sor: hétfőn megkezdődött a szovjet olaj csővezetéki szállítása hazánkba. a két hatalmas létesítmény üzembehelyezése megdönthetetlen bizonyítéka annak, hogy a szocialista országok közötti barátság, a szovjetunió segítsége nem szavakban, hanem tettekben nyilatkozik meg. az, hogy a szovjetunió, az erősebb testvér segítse a gyengébbet elv alapján megnyitja előttünk hatalmas nyersanyagkincseinek tárházát, eléggé nem értékelhető politikai és gazdasági jelentőségű támogatás. amikor 1959-ben a kgst-ben felmerült annak gondolata, hogy a kőolajban szegény Lengyelországot, a német demokratikus köztársaságot, csehszlovákiát és Magyarországot csővezetéken, kisebb szállítási költséggel, gyorsabban lássák el olajjal, a szovjetunió a legnagyobb készséggel támogatta ezt a gondolatot. a támogatás szoros baráti együttműködéssel, rövid idő alatt testet is öltött.

- a most üzembehelyezett magyar szakaszon 2.5-3.5 millió tonna olajat kaphatunk évente a szovjetunióból. ennek a tekintélyes mennyiségű anyagnak a szállítása az eddigi vasuti szállítási költségnek mintegy az egynegyedére csökken. ez a gazdasági előny még fokozódik, ha a vezeték szállítási kapacitását növeljük, amint az szándékunkban van. amikor a százhalombattai kőolajfinomító elkészül és fel tudja dolgozni a barátság-vezetéken érkező olajat, magyar területen két nyomásfokozó állomást építünk és ezzel évi ötmillió tonnára növeljük a vezeték szállítási kapacitását. mi sem bizonyítja jobban a távvezetéki szállítás gazdaságosságát mint az, hogy a beruházás rövid két év alatt amortizálódik.

/folyt. köv./

18.32/a

- 44 -

PK

bb 67. /a barátság-olajvezeték... folyt./lm

- a csővezetéken érkező olcsó olaj három területen teszi lehetővé számunkra a gyors fejlődést: 1. a mezőgazdaság diesel olajjal való ellátásában, 2. az olajfűtésre épülő duna-menti hőerőmű fűtőolaj szükségletének fedezésében és 3. a vegyipar olajbázisra való átállításában.

ahhoz, hogy a parasztságot megszabadítsuk a kis termelékenységtől, kimerítő, nehéz testi munkától, gép kell. a géphez pedig üzemanyag. a barátság-vezetéken érkező olaj elegendő üzemanyag termelésére ad lehetőséget. 1965-ben már mintegy 450.000 tonna diesel-olajat kap a mezőgazdaság. a vegyiparban a műanyaggyártás egyrészt benzintartalommal alapuló korszerű technológiára állíthatjuk át, alacsony oktánszámú benzint gyártásával. a dunai kőolajfinomító benzintreformáló berendezése azonban nagy oktánszámú benzint is készít majd az autósok mennyiségi és minőségi igényének kielégítésére. a szovjet olaj ugyanis mintegy 30 százalékos fehérrút-tartalmú és így a dunai kőolajfinomítóban nagymértékben fokozni tudjuk majd a benzinyártást is.

- a mi feladatunk most az, hogy élni tudjunk a szovjetunió nyújtotta lehetőséggel. erre megvannak a jól megalapozott terveink, kitűnően képzett, tehetséges műszaki és munkásgárdánk, amely képes arra, hogy a kgst révén lehetővé vált szovjet segítséget a szocialista hazáért a javára gyümölcsöztesse - fejezte be nyilatkozatát Czottner Sándor miniszter. hozzáfűzte még, hogy a barátság-olajvezeték a szőnyi egymillió tonnás desztilláló berendezéssel együtt október 13-án ünnepélyesen adják át rendeltetésének./mti/

-.-

bb 68. időjárásjelentés

tr-lm la

1962. szeptember 18.

a meteorológiai intézet jelenti 1962. szeptember 18-án, kedden este:

hűvös idő

várható időjárás szerda estig: felhős idő, sok helyen újabb esővel. mórskélt, időnként élénk északnyugati-északi szél. a hőmérséklet keleten tovább csökken, nyugaton nem változik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 13-17 fok között./mti/

-.-

19.10/a

- 45 -

PK

bb 69. megalakul a hortobágyi intéző bizottság

vid fm/n-lm fm

1962. szeptember 18.

a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága kedden debrecenben a megye idegenforgalmának helyzetéről és feladatairól tárgyalt. az ülésen résztvett jakab sándor, az országos idegenforgalmi tanács titkára és lánosz jános, az ibusz vezérigazgatója is.

a tanácskozáson megállapították, hogy hajdu-bihar megye idegenforgalma az utóbbi években jelentősen fejlődött. különösen debrecen kereszte fel sok hazai és külföldi látogató. hajdu-szoboszlón új gyógyszálló épül, amely újabb nagy lendületet ad a fürdőváros idegenforgalmának. változatlanul nagy az érdeklődés a hortobágy iránt is.

a végrehajtó bizottsági ülésen jakab sándor, az országos idegenforgalmi tanács titkára bejelentette, hogy néhány héten belül megalakul a hortobágyi intéző bizottság. ennek feladata lesz majd a tájegység, főként a hortobágy idegenforgalmának továbbfejlesztése./mti/

..

bb 70. magyar és angol szakemberek találkozója az országos mezőgazdasági kiállításon

t so/gg-lm la

1962. szeptember 18.

a 64. országos mezőgazdasági kiállítás külkereskedelmi pavilonjában kedden este magyar és angol vetőmag-termesztési és értékesítési szakemberek találkoztak. részt vett a megbeszélésen. j.d. lewis, az angol követség titkára a.bálint, a gunson cég magyarszarmazácu igazgatója, valamint a földművelésügyi és a külkereskedelmi minisztérium öt vezető munkatársa. az angol gunson cég egy fotocellás bab- és borsóválogató gépet mutat be az országos mezőgazdasági kiállításon, ezenkívül korszerű öntözőberendezéseket is kiállít. a találkozón részvevő szakemberek megvitatták az együttműködés további lehetőségeit a vetőmagtermesztésben és az osztályozás, valamint egyéb munkák gépesítésében./mti/

..

19.40/a

- 46 -

bb 71. ünnepek a nemzeti színház megalakulásának 125. évfordulója alkalmából - társulati ülés a színházban

t/vt/tm-lm fm

1962. szeptember 18.

a nemzeti színház megalakulásának 125. évfordulóját ünnepli a jubileum alkalmából kedden délelőtt a háziszínpadon benőses ünnepséget tartottak, amelyen résztvett darabos iván, az mszmp központi bizottsága tudományos és kulturális osztályának vezetője és aczél györgy, a művelődésügyi miniszter első helyettese, a központi bizottság tagjai. a baráti hangulatú összejövetelen aczél györgy átadta a művelődésügyi minisztérium kitüntetésait és a színház arany-, ezüst-, és bronz-jelvényeit a 25, 15, illetve 10 éve a nemzeti színházban működő művészeknek és dolgozóknak. x x x

délután a színház nézőterét zsufolásig megtöltötték a magyar kulturális élet képviselői, színművészek, rendezők, színházi dolgozók, közönszervezők, érdeklődők. ünnepi társulati ülésen emlékeztek meg a színház fennállásának 125. évfordulójáról. az összejövetelen résztvett kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese, darabos iván és orbán lászló, az mszmp központi bizottságának osztályvezetői, ilku pál művelődésügyi miniszter, a kormány és a központi bizottság több tagja, a kisz, a hazafias népfront, a szot, a fővárosi tanács képviselői, továbbá kulturális életünk számos képviselője.

bevezetőül major tamás kossuth-díjas kiváló művész előadta petőfi „levél egy színész barátomhoz”, című költeményét.

az ünnepi társulati ülésen meruk vilmosnak, a nemzeti színház igazgatójának megnyitó szavai után ilku pál művelődésügyi miniszter mondott beszédet.

- ez a társulati ülés rendkívüli ünnepi ülés - mondotta. - egy színház bonyolult és színes életében gyakrabban találhatunk alkalmat az ünnepekre, ez a mai azonban olyan, amely nemcsak a nemzeti színház belső, meghitt ügye, hanem szívügye egész kulturális életünknek is. a nemzeti színház fennállásának 125. éve alatt megért néhány jubileumot, de ez az első olyan évforduló, amelyen a nép és színháza igazán találkozik. mert a nép lett az élet minden javával együtt a kultúra is.

ezután ilku pál a nemzeti színház hagyományairól, a 125 esziendő történetéről szólt, majd hangsúlyozta:

/folyt. köv./

19.55/a

- 47 -

bb 71. /ünnepségek a...1.folyt./-lm

- a felszabadulás után a színház nagy gondot fordított a haladó magyar drámairodalom támogatására; a tömegek közkincsévé tette a nagy klasszikus drámairodalom remekeit. az új közönség nagy örömmel fogadja az orosz és a szovjet drámákat. ma minden színháztól joggal lehet várni, hogy a drámairodalom legjobb alkotásainak közvetítésével még tevékenyebben és hatékonyabban vegyen részt a dolgozók általános műveltségi színvonalának emelésében. ebben a munkában a nemzeti színház-nak élen kell járnia. kívánjuk a nemzeti színház művészeinek, hogy a 150. évfordulót minél többen éljék meg azzal a nemes öntudattal, hogy tehetségükkel, művészetük legjavával híven szolgálták szabad népünk csodálatos alkotását, a szocialista magyarországot.

ilku pál beszéde után kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökhelyettese átadta az elnöki tanács kitüntetéseit. a színház fennállásának 125. évfordulója alkalmából, kiemelkedő munkája elismeréséül a magyar népköztársaság kiváló művésze címet adományozták somogyi erzsi és makay margit művésznőnek. érdemes művész címet kapott nagyajtay teréz jelmeztervező. munka érdemremddel tüntették ki major tamás és marton endre főrendező, lukács margit és mányai lajos színművészt. a szocialista munkáért érdeméremmel tüntették ki a színház öt, munka érdemremddel pedig három tagját.

a kitüntetések somogyi erzsi kossuth-dijas kiváló művész köszönte meg, majd - meruk vilmos zárszava után - az ünnepi társulati ülés az internacionálé hangjaival ért véget./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

a bb 64. sz. hír /országos szántóverseny...1.folyt./ első bekezdésének harmadik sorában az első helyezett neve helyesen:

á r v a i s á n d o r

/mti/

20.00/a

- 48 -

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb 71. /ünnepségek a...1. folyt./ második bek. 10. sorában a szöveg helyesen:.... a színház öt, munka érdeméremmel pedig három tagját.

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bb. 71. számú hírünk /ünnepségek a nemzeti színház.../ első folytatásának második bekezdésében /ilku pál beszéde után.../ az utolsó mondat helyesen a következő:

.. a szocialista munkáért érdeméremmet adományozták berek kati, kállai ferenc, kálmán györgy, kemény lászló, maktári jános színművészeknek. munkaéremmet kapott siménfalvy sándor, sugár lajos és tassi andrás.

/mti/

.-

b.b72. diszeloadás a nemzeti színházban - fogadás a fészek klubban

t/v/tm/rj

1962. szeptember 18.

az ünnepi társulati ülés után a színházban megnyílt „a nemzeti színház 125 éve,, kiállítás.

este vörösmarty minály csongor és tünde című drámai költeménynek előadásával ünnepélyesen megnyitották a jubileumi évadot. a diszeloadáson megjelent kállai gyula, marosán györgy, nemes dezső, rónai sándor, az mszmp politikai bizottságának tagjai, ott volt a központi bizottság és a kormány több tagja.

az ünneplő közönség soraiban helyet foglaltak számos nagyüzem szocialista brigádjának tagjai, írók, színművészek, a budapesti színházak igazgatói.

a diszeloadás után az évfordulója alkalmából a művelődési minisztérium fogadást adott a fészek klubban a színház művészei tiszteletére.

a fogadás szívélyes, baráti légkörben zajlott le. /mti/

.-

- v é g e -

23.00 rj

- 49 -

MUNKASZÁM:

B/54

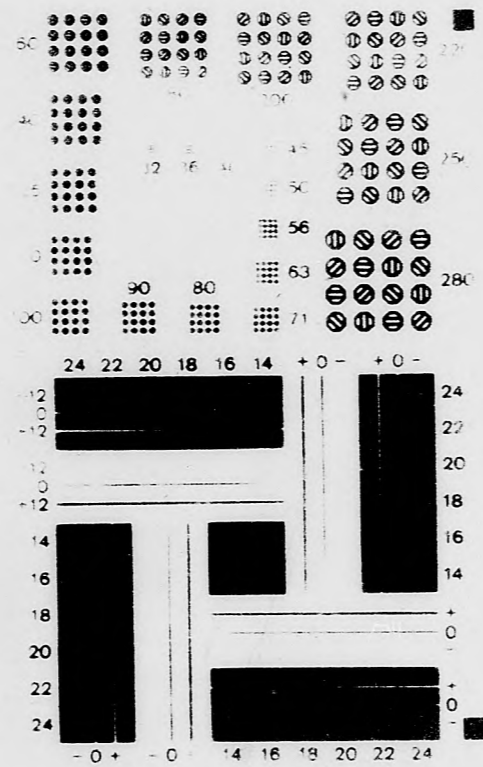
FELVÉTEL:

619

Készítette: **STROHNE'**

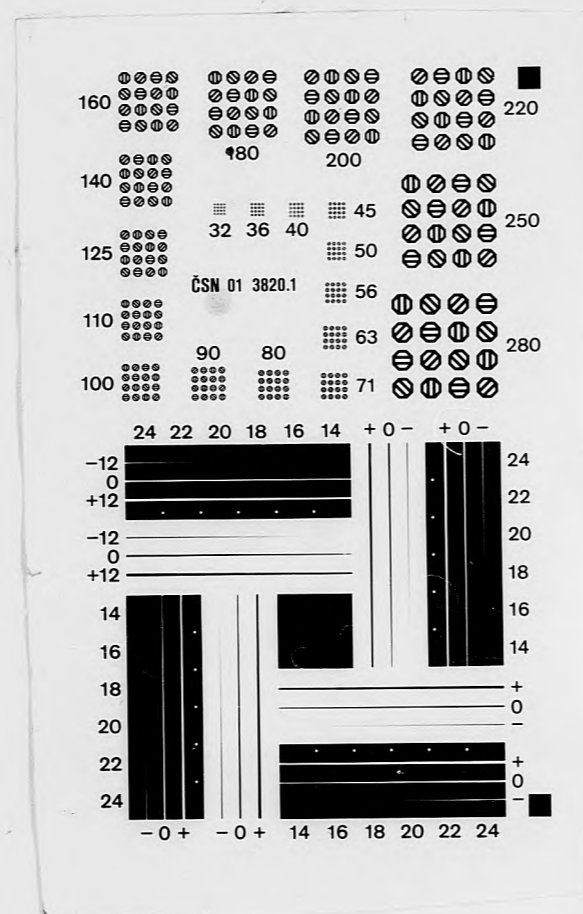
VXh

OSZK.

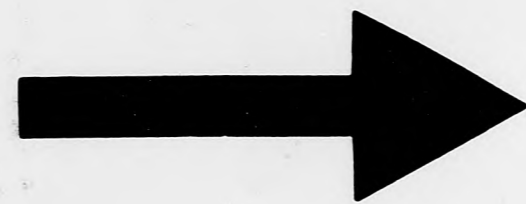

FOLYTATÁS

OSZK.

1990

1: 11

FOLYTATÁS